МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
Віцебскі дзяржаўны педагагічны інстытут

КАРОТКІ РУСКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК БІЯЛАГІЧНАЙ ТЭРМІНАЛОГІІ

Віцебск-1994

Складальнік - асіст.каф.батанікI
Царэнка Т.М.

Адказныя за выпуск - заг.кафедры батанікI,
дац. Фядзюшу У.Л.
дац.каф.бел.мовы
Несцяровіч В.I.

ПРАДМОВА

Пашырэнне ўжывання беларускай мовы прывяло да неабходнасцI папаўнечня ведаў бIялагIчнай тэрмIналогII.Беларуская бIялагIчная тэрмIналогIя даецца ў шматлIкIх працах I лIтаратурных даведнIках.

Мэтай слоўнIка бIялагIчных тэрмIнаў з'яўляецца задавальненне самых вострых патрэб пры перакладзе бIялагIчных тэкстаў. Пры падрыхтоўцы слоўнIка ставIлася задача скласцI даведнIк невялIкI па аб'ёму, просты па структуры,зручны для карыстання.

У слоўнIк уключаны толькI тыя бIялагIчныя тэрмIны,якIя маюць поўныя адрозненнI ў беларускай I рускай мовах, а менавIта:

1) зусIм розныя па гукавому складу- (аист- бусел; цветок- кветка);
2) з неаднолькавымI суфIксамI або прыстаўкамI - (имитировать- IмIтаваць; предплечье- перадплечча;эллипсовидный- элIпсападобны);
3) аднолькавыя па гукавому складу, з адным I тым жа значэннем, але розныя па прыналежнасцI да граматычнага роду - (собака (ж.р.)- сабака(м.р.) гусь (м.р.)- гусь (ж.р.)

СлоўнIк пабудаван па алфавIтна-гнездавому прынцыпу.НазоўнIкI I прыметнIкI, да Iх належачыя, утвараюць агульнае гняздо, у якIм падаецца толькI першая лIтара назоўнIка.Напрыклад: эпителий - эпIтэлIй

э.железистый - э.залозIсты
э. кожный - э.скурны

У слоўнIк разам з лIтаратурнымI, прызнанымI нарматыўнымI,словамI увайшлI словы народныя, раней ужывальныя,узятыя са слоўнIка Вацлава Ластоўскага.Яны прыведзены як раўназначныя варыянты, але памячаюцца зорачкай (*).Розныя значэннI слова даюцца праз кропку з коскай.КалI трэба зрабIць разуменне слова больш даступным,тады ў дужках даецца кароткае тлумачэнне. Напрыклад: хватит (наречие) -хопIць,добыць,давол!,будзе,годзе.

Да слоўнIка дадаецца спIс раслIн БеларусI, назвы якIх неабходны пры перакладзе бIялагIчных тэкстаў.

Умоўныя скарачэннI: опр.-определение;жив.-животное
анат. - анатомия зоол. -зоология;
бот. - ботаника ж.р.- женский род;м.р.-мужской род

A

АБДОМЕН - абдомен, брушка
АБЕРРАЦИЯ - аберацыя, адхіленне
АБОРАЛЬНЫЙ - абаральны, калярotавы
АБОРИГЕНЫ - абарыгены, пракаветнікі*, перва-бытнікі*, тутэйшыя*
АБРИКОС - абрыкос, марэля*
√АВДОТКА - аўдотка, галахвосцік*
АВТОГАМИЯ - аўтагамія, самаапладненне
АВТОИНТОКСИКАЦИЯ - аўтаінтаксікацыя, самаатручэнне
АВТОТОМИЯ - аўтатомія, самапашкоджанне
АГАМНЫЙ - агамны, неполавы
АГГЛЮТИНАЦИЯ - аглюцінацыя, склейванне
АГРОНОМИЯ - агранамія, палязнаўства*
АДАПТАЦИЯ - адаптацыя, прыстасаванне
АДАПТИВНЫЙ - адаптыўны, прыстасавальны
АДГЕЗИЯ - адгезія, зліпанне
АИР ОБЫКНОВЕННЫЙ - аер, шувар*, ярай*, касатар*
АИСТ - бусел
АИСТ БЕЛЫЙ - бусел белы,
А.ЧЕРНЫЙ - бусел чорны
АИСТНИК - бусельнік, грабелькі
АИСТООБРАЗНЫЕ - буслападобныя
АЙВА - айва, гдуля*
АНТИЛОПА - антылопа, сарна*
АКИНЕЗ - акінез, нерухомасць
АКОНИТ - аканіт, боцікі
АКАЦИЯ (робиния) - гарошнік*, гарошкавае дрэва*
АКСЕЛЕРАЦИЯ - акселерацыя, паскарэнне
АНТЕРИДИЙ - антэрыдый
АОРТА - тутніца*
АПЕЛЬСИН - апельсін, аранжа*, аранжык*
АРБУЗ - кавун
АРЕАЛ - арэал
А.ВКРАПЛЕННЫЙ - а.украпаны
А.ВТОРИЧНЫЙ - а.другасны

А.ЛЕНТОЧНЫЙ - а.стужачны
А.НЕПРЕРЫВНЫЙ - а.бесперапынны
А.ОСТРОВНОЙ - а.астраўны
А.ПЕРВИЧНЫЙ - а.першасны
А.РАСТУЩИЙ - а.растучы
А.ТОЧЕЧНЫЙ - а.кропкавы
АРОМАТ - водар
АРНИКА - купальнік, касцян*, гарнік
АРТЕРИЯ - артэрыя
А.БЕДРЕННАЯ - а.сцягновая
А.ГЛАЗНИЧНАЯ - а.вочнічная
А.ЖЕЛУДОЧНАЯ - а.страўнікавая
А.КОЖНАЯ - а.скурная
А.КРЕСТЦОВАЯ - а.крыжовая
А.ЛУЧЕВАЯ - а. прамянёвая
А.ПОДВЗДОШНАЯ - а. падуздышная
А.ПОДМЫШЕЧНАЯ - а.падпахавая
А.ПОЗВОНОЧНАЯ - а.пазваночнікавая
А.ПОЧЕЧНАЯ - а.ныркавая
А.ЧЕРЕВНАЯ - а.чэраўная
АРТИШОК - артышок, карштук*
АСТМА - удушша
АСТРОЛЯБИЯ - астралябія, вугламер*
АСТРАГАЛ - куравай
АСТРОЦВЕТНЫЕ - астракветкавыя
АЦЕФАЛИЯ - ацэфалія, безгаловасць
АЭРЕНХИМА - аэрэнхіма

Б

БАБОЧКА - матыль
БАГРЕЦ - барва, багра, чырвань
БАНКА (моллюсков) - банка, водмель
БАРВИНОК (раст.) - барвенак
БАРХАТНИЦЫ (зоол.) - аксамітніцы
БАРХАТЦЫ (бот.) - аксамікі
БАХРОМА (анат.)
БАХРОМКА - махры

БЕДРЕНЕЦ Б.КАМНЕЛОМКОВЫЙ — бядрынец, камяняломнIкавы, едранец, берджанец*, перац палявы*, пастарнак палявы*
БЕДРО — сцягно
БЕЗВРЕДНЫЙ — бясшкодны, няшкодны
БЕЗЖИЗНЕННЫЙ — безжыццёвы, змярцвелы
БЕЗЛЕПЕСТНОЙ — беспялёсткавы
БЕЗОСТЫЙ — безасцюковы
БЕКАС — бакас, козка*, баранчык*
БЕЛЕНА ЧЕРНАЯ — блёкат чорны, дыдар*, зубнIк*, дур-трава*
БЕЛКА — вавёрка
БЕЛОЗОР — вIдомец
БЕЛОКРЫЛЬНИК — капытнIк, заячы бабоўнIк*, гуска*, жытнIца*
БЕЛОУС — сIвец, чортава барада*, пясюк*
БЕРЕМЕННОСТЬ — цяжарнасць
БЕРЕМЕНЕТЬ — цяжарацъ
БЕРЕСКЛЕТ — брызглIна
Б. БОРОДАВЧАТЫЙ — брызглIна барадаўчатая, брузглявIна*, страмянIна*, трамялIна*, бружнеўнIк*
Б. ЕВРОПЕЙСКИЙ — б. еўрапейская, браздзельнIк*, бразгулIна*, бруслён*, гIржамялIна*, сухалеснIк*
БЕРЕСКЛЕТОЦВЕТНЫЕ — брызглIнакветныя
БЕРЕСТ, ВЯЗ, ИЛЬМ — бераст, вяз; лём*, Iльмак*
БЕСПАЛЫЙ — бяспальцавы
БЕСПЛОДИЕ — бясплоднасць
БЕССЕМЯННЫЙ — безнасенны
БЕССМЕРТНИК — сухацвет, бяссмертнIк
Б.ПЕСЧАНЫЙ — цмен пясчаны, бяссмертнIк; залатушнIк*, змяеўнIк лясны*, грымотнIк*, кацялапкI*, сухазелле*
Б. ПРИЦВЕТНИКОВЫЙ — цмен прыкветкавы
БЕССЯЖКОВЫЕ (отр) — бязвусIкавыя
БЕСЦВЕТКОВЫЙ — бяскветкавы
БЕСЦВЕТНЫЙ — бясколерны
БЕСЧЕРЕШКОВЫЙ — бесчаранкавы
БЕШЕНСТВО — шалёнства

БЛЕСТЯНКА — блIшчанка
БЛИЗНЕЙ — блIзня, блIзнё, блIзнюк
БЛИЗКОРОДСТВЕННЫЙ — блIзкародначны
БЛОНДИН — бландзIн, бялявы
БЛОШНИЦА (бот) — уман
БЛОХА — блыха
БОБ — боб, зерне, бобка
БОБОВИДНЫЙ — бобападобны
БОБОВОЦВЕТНЫЕ — бабовакветныя
БОБР — бабёр
БОДЯК — чартапалох, бадзяк
БОДЯК ОГОРОДНЫЙ — бадзяк агародны, б. жоўты; бадзяга*, хрыбет*, дзядзIвIр*
БОДЯК ПОЛЕВОЙ — бадзяк палявы, б. ружовы; старожнIк*, дзядоўнIк*, чортавы пажуры*
БОЛЕЗНЬ — хвароба
БОЛИГОЛОВ — балIгалоў; пятрушнIк*, вомбег ядавIты*, свIстульнIк*
БОЛЬШЕГОЛОВЫЙ — вялIкагаловы
БОРОДАВКА — барадаўка
БОРОЗДА — баразна
БОРЩЕВИК — баршчэўнIк
БОЧОНОЧНИКИ (отр) — бачурачнIкI
БОЯРЫШНИК — глог
БРАЧНЫЙ — шлюбны
БРОВЬ — брыво
БРОЖЕНИЕ — браджэнне
БРЫЗГАЛЬЦЕ — пырскальца
БРЮКВА — бручка
БРЮХО — чэрава
БРЮХОНОГИЕ УЛИТКИ — бруханогIя смаўжы
БУГРОВИДНЫЙ — бугрападобны
БУРЬЯН — бур'ян, пустазелле
БУТЕНЬ ДУШИСТЫЙ — цьмян духмяны*; дзенчэль*
БУХАРНИК — смарганец
БЫСТРОРАСТУЩИЙ — хуткарослы
БЫСТРЯНКА — быстранка; стракатка*; сIнаўка*, ушэйка*

В

ВАКУОЛЬ - вакуоля
ВАЙДА - фарбоўнік
ВАЛЕРИАНА - валяр'ян
ВАЛЬДШНЕП - вальдшнэп, слонка*
ВАСИЛЁК - васілёк, валошка
ВАХТА ТРЕХЛИСТНАЯ - трыліснік; бабок трохлісты
ВДОХ - удых
ВДЫХАЕМЫЙ - удыхальны
ВЕЕРООБРАЗНЫЙ - веерападобны
ВЕЙНИК - пажарніца
ВЕКО - павека
ВЕНА БЕДРЕНАЯ - вена сцягновая
В. БРЮШНАЯ - в. брушная, чарэўная
В. ЛУЧЕВАЯ - в. прамянёвая
В. ПОЧЕЧНАЯ - в. ныркавая
ВЕНЕЦ - вянец, карона
ВЕРБЕЙНИК - лазаніца
ВЕРБЛЮД - вярблюд, драмадэр*
ВЕРЕСК - верас
ВЕРЕТЕНИЦА - вераценніца, медзянніца
ВЕРОНИКА - крынічнік
ВЕРТИШЕЙКА - круцігалоўка
ВЕРТЛЮГ - вяртлюг
ВЕРХУШКА - верхавіна
ВЕРШИНА - вяршыня
ВЕС - вага
ВЕТВЛЕНИЕ - галінаванне
ВЕТВЬ - галіна
ВЕТКА, ВЕТОЧКА - галінка
ВЕТРЕНИЦА - кураслеп
ВЕХ - цыкута, шалей
ВЕЩЕСТВО - рэчыва
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ - узаемадзеянне
ВЗАИМОЗАВИСИМОСТЬ - узаемазалежнасць
ВЗАИМООТНОШЕНИЕ - узаемаадносіны

ВЗАИМОСВЯЗЬ - узаемасувязь
ВЗВЕСЬ - завісь
ВЗВЕШЕННЫЙ - завіслы
ВЗРОСЛЫЙ - дарослы
ВЗЪЕРОШИВАТЬ - узлахмачваць; натапырваць
ВИД - выгляд; від
ВИДОИЗМЕНЕНИЕ - відазмяненне
ВИДООБРАЗУЮЩИЙ - відаўтваральны
ВИСОК - скронь
ВКРАПЛЕНИЕ - украпванне
ВКУС - смак
ВЛАГА - вільгаць
ВЛАГОЛЮБИВЫЙ - вільгацелюбівы
ВЛАЖНОСТЬ - вільготнасць
ВЛИЯНИЕ - уплыў
ВНЕДРЕНИЕ - укараненне
ВНЕКЛЕТОЧНЫЙ - пазаклетачны
ВНЕШНИЙ - знешні; вонкавы
ВНУТРЕННИЙ - унутраны
ВОДОКРАС - жабнік; парэз
ВОДОРОСЛИ - водарасці
ВОЗБУДИТЕЛЬ - узбуджальнік
ВОЗБУЖДЕНИЕ - узбуджэнне
ВОЗДЕЛЫВАТЬ - вырошчваць
ВОЗДУХ - паветра
ВОЗОБНОВЛЕНИЕ - узнаўленне
ВОЗРАСТ - узрост
ВОЙЛОК - войлак; лямец
ВОЛНА - хваля
ВОЛНУШКА - ваўнянка
ВОРКОВАНИЕ - буркаванне
ВОРОН - крумкач; груган
ВОРОНИЙ ГЛАЗ - мудранка чатырохлістая
ВОРОНКОВИДНЫЙ - лейкападобны
ВОСПЛАМЕНЕНИЕ - загаранне
ВОСПРИЯТИЕ - успрыманне
ВОСПРОИЗВОДИТЬ - узнаўляць

ВОССТАНАВЛИВАТЬ - аднаўляць
ВПАДИНА - упадзIна; лагчына; ямIна
ВРЕД - шкода
ВРЕДИТЕЛИ - шкоднIкI
ВРОЖДЕННЫЙ - прыроджаны
ВСАСЫВАНИЕ - усмоктванне
ВСКАРМЛИВАТЬ - выкармлIваць
ВСПАХИВАТЬ - узворваць
ВСТРЕЧАЕМОСТЬ - сустракальнасць
ВСХОЖЕСТЬ - усходжасць
ВТОРИЧНЫЙ - другасны
ВШИ - вошы
ВЫКЛЕВ (из яйца) - выдзеўб
ВЫКЛЕВЫВАТЬСЯ - вылуплIвацца
ВЫЖИМКИ (жмыхи) - жамерыны (макуха)
ВЫПЬ - бугай
ВЫРУБКА - высечка
ВЫСИЖИВАНИЕ - выседжванне
ВЫХУХАЛЬ - хахуля
ВЬЮНОК - бярозка; павой
ВЬЮРОК - юрок; уюрок
ВЬЮЩИЙСЯ (о раст.) - вIтковы; павойны; пакручасты
ВЯЗКИЙ - вязкI; гразкI; лIпкI; клейкI
ВЯЗ - вяз; лём

Г

ГАДЮКА - гадзюка; гадзIна
ГВОЗДИКА - гваздзIк (м.Р.)
ГВОЗДИКОЦВЕТНЫЕ - гваздзIкакветныя
ГЕОРГИНА - вяргIня
ГЕРАНЬ - герань; журавельнIк
ГЛАВНЫЙ - галоўны
ГЛАДЫШ (гриб) - гладыш; дуплянка; млечнIк
ГЛАДЬ - роўнядзь
ГЛАЗ - вока
ГЛАЗКИ - вочкI
ГЛАЗНИЦА - вачнIца

ГЛАЗНОЙ - вочны
ГЛУБИНА - глыбIня
ГЛУБИНА ЗАДЕЛКИ - глыбIня загортвання
ГЛУХАРЬ - глушэц
ГНЕЗДЯЩИЙСЯ - якI гняздзIцца
ГНИЮЩИЙ - якI гнIе
ГНОЯЩИЙСЯ - якI гнаIцца
ГНУС - гнюс; заедзь; машкара
ГОДОВАЛЫЙ - аднагадовы, пярэзIмак
ГОЛАВЛЬ - галавень
ГОЛЕНЬ - галёнка
ГОЛЕНАСТЫЙ - галенасты; цыбаты
ГОЛОВАСТИК - апалонIк
ГОЛОСЕМЕННЫЕ - голанасенныя
ГОЛУБИКА - буякI; дурнIцы
ГОРЕЦ - драсён
ГОРЕЧАВКА - гарчка
ГОРИХВОСТКА - гарыхвостка
ГОРИЦВЕТ - светнIк
ГОРЛИЦА - туркаўка
ГОРЛЫШКО - горлачка
ГОРЧАК - гарчак, гаркуша
ГРАВИЛАТ - панIкнIца
ГРАЧ - грак
ГРЕЧИХА - грэчка
ГРИБ-ТРУТОВИК - грыб-губа
ГРОЗДЬ - гронка
ГРУЗДЬ - грузд; кароўка; малачай
ГРЫЖНИК (б) - гладун
ГРЯЗЬ - бруд
ГУБИТЕЛЬНЫЙ - згубны
ГУЗКА - гузка; задок; хвосцIк
ГУСЕНИЦА - вусень
ГУСЫНЯ - гуска; гусь
ГУСЬ БЕЛЫЙ - гусь белая
ГУСЬ (самец) - гусак

ГУСТЕРА - гусцяра́, пласкІрка;* гуса́р*
ГУСТОТА - гушчыня́

Д

ДАВЛЕНИЕ - цІск
ДВИЖЕНИЕ - рух; перамяшчэ́нне
ДВОЙСТВЕННОСТЬ - дваІ́стасць
ДВОЙСТВЕННЫЙ - дваІ́сты
ДВОКРОДНЫЙ - стрые́чны; дваю́радны
ДВУКРЫЛЫЕ - двухкры́лыя
ДВУСТОРОННИЙ - двухбако́вы
ДЕВСТВЕННЫЙ - 1) першабы́тны; некрану́ты 2) нявІ́нны; цнатлІ́вы
ДЕВЯСИЛ - дзІвасІ́л
ДЕЙСТВИЕ - дзе́янне
ДЕЛЕНИЕ - падзе́л; дзяле́нне
ДЕРБЕННИК - чальча́к
ДЕРЬНИК - дзеро́нІк; галубя́тнІк*
ДЕРЕВО - дрэ́ва
ДЕРН - дзІрва́н
ДЕРНОВИНА - дзярнІ́на
ДИВАЛА - галадо́к
ДИКОРАСТУЩИЙ - дзІкаро́слы
ДИНГО - ды́нга
ДИЧОК - дзІ́чка
ДИЧЬ - дзІчы́на
ДЛИНА - даЎжыня́
ДНЕВНОЙ - дзённы
ДОЖДЕВИК (гриб) - по́рхаЎка
ДОЗРЕВАТЬ - даспява́ць
ДОЛГОЛЕТИЕ - даЎгале́цце
ДОЛЬКА - часта́чка; до́лька; глуздзІк*
ДОМАШНИЙ - сво́йскІ
ДОМИНИРУЮЩИЙ - дамІну́ючы
ДОННИК - баркун
ДОНЦЕ - до́нца; дне́чка

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЙ - дадатко́вы
ДОЧЕРНИЙ - даччы́ны
ДРЕВЕСИНА - драЎнІ́на
ДРЕВЕСНЫЙ - драЎня́ны
ДРЕВНИЙ - старажы́тны
ДРЕВОВИДНЫЙ - дрэвападо́бны
ДРЕМЛИК - го́йнІк
ДРЁМА (бот) - смаля́нка
ДРОБЛЕНИЕ - драбле́нне; драбне́нне
ДРОЖЖИ - дро́жджы
ДРОК - жаЎтазе́ль
ДРЯБЛЫЙ - дру́злы; вя́лы
ДЯГИЛЬ - ду́днІк
ДУПЕЛЬ - ду́пель; ду́бельт
ДУРМАН - дурнапья́н; шале́й
ДУШИСТЫЙ - паху́чы, духмя́ны
ДУШИЦА - мацярду́шка
ДЫМЯНКА - дымнІ́ца; за́ечая губа́

Е, Ё

ЕДА - е́жа
ЕДИНИЦА - адзІ́нка
ЕДИНСТВО - адзІ́нства
ЕЖА СБОРНАЯ - купко́Ўка збо́рная; мІзанІ́ца
ЕЖЕВИКА - ажы́на; ямы́на
ЕЖЕГОЛОВНИК - плюшча́й
ЕЖОВНИК ОБЫКНОВЕННЫЙ - бры́ца звыча́йная
ЕЛЕЦ - яле́ц, кляне́к
ЕЛЬ - е́лка
ЕНОТ - яно́т
ЕСТЕСТВЕННОНАУЧНЫЙ - прыродазна́Ўчы
ЕСТЕСТВЕННЫЙ - натура́льны
ЕСТЕСТВОЗНАНИЕ - прыродазна́Ўства
ЕХИДНА - ехІ́дна
ЁЖ - во́жык
ЁРШ - ёрш; джгІр

Ж

ЖАБА	– рапуха
Ж.КАМЫШОВАЯ	– р.чаротная
ЖАБНИК	– калматка
ЖАВОРОНОК	– жаваранак; жаўрук
ЖАЖДА	– смага
ЖАЛО	– джала
ЖАРА	– спёка
ЖАСМИН	– язмIн
ЖАТВА	– жнIво
ЖГУЧИЙ	– пякучы
ЖЕВАТЕЛЬНЫЙ	– жавальны
ЖЕЛВАК	– жаўлак
ЖЕЛЕЗА	– залоза
Ж.ПОДЖЕЛУДОЧНАЯ	– з.падстраўнIкавая
Ж.САЛЬНАЯ	– з.тлушчавая
Ж.СЛЮННАЯ	– з.слIнная
Ж.ЩИТОВИДНАЯ	– з.шчытападобная
Ж.ЯДОВИТАЯ	– з.атрутная
Ж.КОПЧИКОВАЯ	– з.хвастцовая
ЖЕЛЕЗИСТЫЙ	– залозIсты
ЖЕЛЕЗКИ	– залозкI
ЖЕЛОБОВИДНЫЙ	– жолабападобны
ЖЕЛТОК	– жаўток
ЖЕЛТОЧНЫЙ	– жаўтковы
ЖЕЛУДОК	– страўнIк
ЖЕЛУДОЧЕК (мозга)	– жалудачак
ЖЕЛУДОЧНО-КИШЕЧНЫЙ	– страўнIкава-кIшачны
ЖЕЛЧЬ	– жоўць
ЖЕМЧУЖНЫЙ	– жамчужны
ЖЕНСКИЙ	– жаночы
ЖЕРЕБЕНОК	– жарабя; жарабё
ЖЕРЕХ	– жарах; жывадцёр
ЖЕСТКОВОЛОСЫЙ	– шорсткавалосы
ЖЕСТКОЛИСТНЫЙ	– цвёрдалIсты
ЖЕСТКОСТЬ	– жорсткасць

ЖЕСТКОСТЬ	– цвёрдасць; калянасць; мулкасць; шорсткасць
ЖЕСТКОКРЫЛЫЕ	– цвёрдакрылыя
ЖИВОТНОЕ	– жывёла; жывёлIна
ЖИВУЧКА	– гарлянка
ЖИДКИЙ	– вадкI
ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	– жыццядзейнасць
ЖИЗНЕННЫЙ	– жыццёвы
ЖИЛИЩЕ	– жыллё
ЖИЛКОВАНИЕ	– жылкаванне
ЖИМОЛОСТЬ	– бружмель
ЖИМОЛОСТНЫЕ	– бружмелевыя
ЖИР	– тлушч
ЖИРАФ	– жыраф
ЖИТЕЛЬ	– жыхар
ЖМЫХ	– макуха
ЖНИВЬЁ	– Iржышча
ЖУЖЖАНИЕ	– гудзенне
ЖУК МАЙСКИЙ	– хрушч
ЖУК НАВОЗНЫЙ	– жук гнаявIк
ЖУРАВЛЬ	– жураваль; жораў
ЖУК-ТИПОГРАФ	– шашаль
ЖУЖЕЛИЦА (ж)	– жужаль (м)
ЖНЕЙКА	– жняярка
ЖИВОКОСТЬ	– рагулькI
ЖИВОРОЖДЕННЫЙ	– жыванароджаны
ЖИВОСТЬ	– жвавасць; рухавасць; выразнасць; яркасць; жывасць

З

ЗАБОЛАЧИВАНИЕ	– забалочванне
ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ	– захворванне
ЗАБОЛЕВАНИЕ	– захворванне, хвароба
ЗАБОЛОНЬ	– абалона
ЗАБОТА О ПОТОМСТВЕ	– клопаты аб патомстве
ЗАВЁРНУТЫЙ	– загорнуты

ЗАВИВАЮЩИЙСЯ – які завіваецца; самазавіўны
ЗАВИСИМЫЙ – залежны
ЗАВИТОЙ – завіты
ЗАГИБ – загіб; загін
ЗАГИБАНИЕ – загібанне; загінанне
ЗАГЛАТЫВАНИЕ – глытанне; заглытванне; заглыванне
ЗАГНУТЫЙ – загнуты
ЗАГРЯЗНЕНИЕ – забруджванне
ЗАДЕРНЕНИЕ – здзірваненне
ЗАЖИВЛЕНИЕ – загойванне; гаенне
ЗАЗУБРЕННЫЙ – вышчарблены
ЗАЗУБРИНА – шчарбіна; зазубіна
ЗАЙЦЕОБРАЗНЫЕ – зайцападобныя
ЗАКРЫТОЧЕШУЙЧАТЫЙ – закрыталускаваты
ЗАМАРИВАНИЕ – заморванне
ЗАПАХ – пах
ЗАРАЗИХА – заразіха; ваўчок
ЗАРОДЫШ – зародак
ЗАРОДЫШЕВЫЙ – зародкавы
ЗАТЫЛОК – патыліца
ЗАТЫЛОЧНЫЙ – патылічны
ЗАЦВЕТАНИЕ – зацвітанне
ЗАЦЕПКА – зачэп
ЗАЧЕЛЮСТНОЙ – засківічны
ЗАЩИТНЫЙ – абаронны; ахоўны
ЗАЩИЩЁННЫЙ – абаронены; ахаваны
ЗВЕЗДООБРАЗНЫЙ – зоркападобны
ЗВЁЗДЧАТКА – зоркаўка
ЗВЕРОБОЙ – зверабой; святаяннік
ЗВЕРОВОДСТВО – зверагадоўля
ЗВЕЗДЧАТЫЙ – зорчаты
ЗЕВАНИЕ – пазяханне
ЗЕВАТЬ – пазяхаць
ЗЕЛЕНЧУК – дабраполь; лінік*
ЗЕМЛЕДЕЛИЕ – земляробства

ЗЕМЛЯНИКА – суніцы
ЗЕРКАЛЬЦЕ – люстэрка
ЗЕРНО – зерне
ЗЕРНОВКА (бот) – зярноўка
ЗЕРНОВКА ГОРОХОВАЯ – зерняед гарохавы
ЗЕРНОЯДНЫЙ – зерняедны
ЗЕРНЫШКО – зярнятка, зернянька
ЗИМНИЙ – зімні; зімовы
ЗИМОРОДОК – зімародак; рыбалоў*
ЗИМОСТОЙКИЙ – зімаўстойлівы
ЗИМУЮЩИЙ – які зімуе; зімоўны
ЗЛАТОГЛАЗКА – залатавочка
ЗЛОКАЧЕСТВЕННЫЙ – злаякасны
ЗМЕЕВИДНЫЙ – змеепадобны
ЗМЕЕЯД – змяед, змяіны арол
ЗОБ – валлё; валляк
ЗОБИК – валлё
ЗОБНЫЙ – валлёвы; валляковы
ЗОБОВИДНЫЙ – валлякападобны
ЗОВ – кліч; покліч; гуканне
ЗОЛОТАРНИК – сумнік, залатацень
ЗОЛОТОТЫСЯЧНИК – цвінарэй
З. КРАСИВЫЙ – ц. прыгожы
З. ОБЫКНОВЕННЫЙ – ц. звычайны; сардэчнік*, цэнтаўрыя*, тысячнік*
ЗОНТИК (соцветие) – парасонік
ЗОНТИКОВИДНЫЙ – парасонападобны
ЗОНТИЧЕК – парасонік
ЗОНТИЧНЫЕ, сем. – парасонавыя
ЗРЕЛОСТЬ – сталасць, спеласць
ЗРЕЛЫЙ – спелы
ЗРЕНИЕ – зрок
ЗРАЧОК – зрэнка
ЗРИТЕЛЬНЫЙ – зрокавы
ЗРЯЧИЙ – відушчы
ЗУБАСТЫЙ – зубаты
ЗЯБЛИК – зяблік

И

ИВА	– вярба́
И.ПЛАКУЧАЯ	– нІцая вярба́
ИВАН-ДА-МАРЬЯ	– браткІ
ИВАН-ЧАЙ	– скры́пень
ИВНЯК	– верба́ло́з, вярбня́к, лазня́к
ИВОВЫЕ	
ИВОВЫЕ (опр.)	– вярбо́выя, лазо́выя, вербало́завыя
ИВОЦВЕТНЫЕ	– вербакве́тныя
ИГЛА	– Іго́лка
И.ТОЛСТАЯ	– шарша́тка
И.ДР.РАСТЕНИЙ	– калю́чка
И.ХВОЙНЫХ	– шпу́лька, ІглІца
И.Д. ЖИВОТНЫХ	– калю́чка
ИГЛОКОЖИЕ	– Ігласку́рыя
ИГО	– прыгнёт; ярмо́; няво́ля
ИГРА	– гульня́; Ігра́; заба́ўка, жарт
ИГРЕНЕВЫЙ (масть)	– була́ны
ИГРИВО	– гуллІва; жартаўлІва; дура́слІва
ИЗБИРАЕМОСТЬ	– выбІра́льнасць
ИЗБУРА-ЖЕЛТЫЙ	– бурава́та-жо́ўты, руды
ИЗБЫТОК	– лІшак, празме́рнасць; бага́цце, даста́так
ИЗВАЛЯННЫЙ	– выкачаны
ИЗВАЯННЫЙ	– вы́леплены; вы́разаны, вы́сечаны, зро́блены
ИЗВЕРГ	– вылюдак, вы́радак; ка́т
ИЗВЕРЖЕНИЕ	– выкІда́нне, вывяржэнне
ИЗВЕСТКА	– вапна
ИЗВЕСТНЯК	– вапня́к
ИЗВИВ	– завІлІна
ИЗГИБ	– выгІн
ИЗГИБАТЬ	– выгІна́ць, вІцца, выкру́чвацца
ИЗВИЛИНА	– звІлІна, завІлІна, выгІн
ИЗВИЛИСТАЯ ЛИНИЯ	– хва́лІстая лІнІя (паласа́)
ИЗВНЕ	– зво́нку, знадво́рку
ИЗГИБАЕМОСТЬ	– гну́ткасць

ИЗДЕЛИЕ	– вы́раб
ИЗДОЛБИТЬ	– здзяўба́ць, здзяўбцІ
ИЗЖАЛИТЬ	– скуса́ць, скало́ць (ко́лющим)
ИЗЖАРИТЬ	– спячы́
И.МЯСО	– сасма́жыць
И.САЛО	– саскваа́рыць
И.КОФЕ, СЕМЕЧКИ	– спра́жыць, спрэ́гчы
И.ЗНОЕМ	– спалІць, спячы́
ИЗЖЕВАТЬ	– зжава́ць
ИЗЖЕЛТА	– жаўтава́ты
ИЗЖЕЧЬ	– папрапа́льваць; паапяка́ць; спаяІць
ИЗЖОГА	– пяко́тка, пяча́йка
ИЗЗЕЛЕНА	– зеленава́та-сІнІ
ИЗЗУБРЕННЫЙ	– вышчарблены; павышчэ́рблІваны
ИЗЛАГАТЬ	– выклада́ць; вы́казваць, раска́зваць; тлума́чыць
ИЗЛОМ	– злом
И.РЕКИ	– зало́м, заваро́т, паваро́т
И.ДУШЕВНЫЙ	– надры́ў душэ́ўны
ИЗМЕЛЬЧАТЬ (сов)	– здрабне́ць; памяльчэ́ць, памяле́ць
ИЗМЕЧАТЬ (несов.)	– драбнІць, крышы́ць, таўчы́
ИЗМЕНА	– здра́да, здра́днІцтва, прада́жнІцтва
ИЗМЕНЕНИЕ	– зме́на, змяне́нне, пераме́на
ИЗМЕНЧИВОСТЬ	– зме́нлІвасць
ИЗМЕРЕНИЕ	– ме́ранне, вымерванне, вымярэ́нне
ИЗМОЖДЕНИЕ	– змардава́насць, змучанасць, знясІленасць, змо́ранасць
ИЗМОРОЗЬ	– шэ́рань, на́маразь, Іней
ИЗМОРОСЬ	– Імжа́, Імга́
ИЗНАНКА	– адваро́т, вы́варат, спо́д, ле́вы бок
ИЗНАСИЛОВАНИЕ	– згвалтава́нне, згва́лчанне, прыму́с
ИЗНАЧАЛЬНО	– спрадве́чна, першапачатко́ва
ИЗНИЧТОЖИТЬ	– знІшчыць
ИЗНУТРИ	– знутры́, з сярэдзІны
ИЗОБИЛИЕ	– бага́цце, даста́так
ИЗОБРАЗИТЕЛЬ	– вобразатво́рац, маста́к
ИЗОБРЕТАТЕЛЬ	– вынахо́днІк, вынахо́дца

ИЗОГНУТОСТЬ – выгнутасць
ИЗРАЗЕЦ – кафля
ИЗРЕЧЕНИЕ – выслоўе, афарызм
ИЗРУБИТЬ – пасячы
ИЗУМРУД – Ізумруд, шмарагд*
ИЗЪЯВИТЕЛЬНЫЙ – абвесны
ИЗЪЯВИТЬ – выказаць, даць, выявІць
ИЗЪЯН – загана, хІба, недахоп, вада, дэфект, страта, шкода, урон
ИЗЫСКАНИЕ – адшуканне, адшукванне, пошукІ
ИЗЯЩЕСТВО – зграбнасць, прыгажосць, вытанчанасць элегантнасць

ИКОТКА – Ікаўка
ИКОТНИК – гарлІца
ИКРА (анат.) – лытка
ИКРОНОЖНАЯ МЫШЦА – Ікраножная мышца
ИЛ – глей, буза, мул
ИЛИСТЫЙ – глеІсты, мулаваты
ИМЕНИТОСТЬ – знакамІтасць, важнасць, славутасць
ИМЕНОВАНИЕ – называнне, найменне
ИММОРТЕЛЬ – Імартэль, бяссмертнІк
ИМУЩЕСТВО – маёмасць
ИНДЕЙКА – Індычка
ИНДЕЙКОВЫЕ – фазанавыя
ИНДЮШОНОК – Індычаня, Індычанё
ИНЕЙ – Іней, шэрань
ИНЖИР – Інжыр, смакоўнІца, смоква, фІгавае дрэва

ИНОЙ – Іншы, другІ
ИНОСТРАНЕЦ – чужаземец, незнакомец, ІншакраІнец
ИНОСТРАНЩИНА – чужаземшчына
ИНОК – манах
ИНТЕРЕС – цІкавасць, Інтарэс, увага
ИРИС (бот.) – касач
ИРИСОВЫЕ (бот.) – касачовыя
ИСКАНИЕ – шуканне, пошукІ
ИСКЛЕВАТЬ – здзяўбцІ
ИСКОПАЕМОЕ – выкапень

ИСКОРЕНЕНИЕ – выкараненне; вынІшчэнне
ИСКУССТВЕННО – штучна; ненатуральна; фальшыва; роблена
ИСПАРЕНИЕ – выпарванне; выпарэнне
ИСПЕСТРЁННЫЙ (испещрённый) – спярэшчаны; стракаты; усыпаны;
– ушпІляны; упрыгожаны
ИСПОДЛОБЬЯ – спадылба
ИСПОЛИН – волат; гІгант
ИСПОЛНЕНИЕ – выкананне; здзяйсненне
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ – выкарыстанне; скарыстанне
ИСПОРТИТЬ – сапсаваць; папсаваць; пашкодзІць; знявечыць
ИСПРАВИМЫЙ – папраўны
ИСПРАВИТЕЛЬНЫЕ – папраўчыя
ИСПУГ – спалох; перапуд; пярэпалах.
ИСПЫТАНИЕ – выпрабаванне;
ИССЛЕДОВАНИЕ – даследаванне; дослед
ИССТУПЛЕНИЕ – раз'юшанасць; шаленства; непрытомнасць
ИСТИННЫЙ – праўдзІвы; сапраўдны, шчыры
ИСТОД – крапІнец
ИСТОДОВЫЕ – крапІнцовыя
ИСТОЛКОВАНИЕ – вытлумачэнне; тлумачэнне
ИСТОЧНИК – крынІца
ИСТОШНЫЙ – немы
ИСТРЕБИТЕЛЬ – знІшчальнІк
ИСХОД – выхад; выйсце
ИСХОДНЫЙ – зыходны
ИСЦЕЛЕНИЕ – вылячэнне; вылечванне
ИСЧЕЗНОВЕНИЕ – знІкненне
ИСЧЕРПАННЫЙ – вычарпаны
ИСЧИСЛЕНИЕ – падлІк; падлІчванне; вылІчэнне
ИТОГОВЫЙ – агульны; падрахункавы; падагульняючы

ИШАК – Ішак; асёл
ИЩЕЙКА – шпІк; шпег; сышчык

ИОД – ёд
ИОГ – ёг

К

КАБАН (дикий) – дзік; вяпрук
КАБАН – парсюк; кныр; кнораз
КАБЛУК – абцас
КАВЫЧКА – двукоссе
КАЕМКА – кайма; шляк
КАЕМЧАТЫЙ – аблямаваны; шлякаты
КАЖДЫЙ – кожны
КАЗНЬ – кара; пакута; мука
КАЙМА – шляк; шлячок; аблямоўка; паласа; палоса; праслаёк

КАКАО – какава
КАЛГАН (бот) – дуброўка
КАЛЕНДУЛА – календула; наготкі
КАЛЕНИЕ – гартаванне; напал
КАЛЕЧЕНИЕ – калечанне
КАЛИТКА – фортка; брамка; веснічкі
КАЛОША – галош; галёш
КАЛУЖНИЦА (бот) – лотаць
КАМЕННЫЙ (о здании) – мураваны
КАМНЕЛОМКА (бот) – каменяломка
КАМНЕЛОМКОВЫЕ – каменяломнікавыя
КАМЫШ (бот) – чарот
КАМЫШЕВКА – чарацянка
КАМЫШНИЦА – чаротніца
КАМЫШОВЫЙ – чарацяны, чаротавы
КАНАВА – роў; канава
КАНАТ – канат; ліна; вяроўка
КАНДАЛЫ – кайданы
КАПЕЛЬ – капеж
КАРА – пакаранне, кара
КАРАВАЙ – бохан; буханка; каравай
КАРМАН (м) – кішэнь (ж)

КАРОТЕЛЬ – карацелька; мышатка*
КАРТОН – кардон
КАРТОФЕЛЬ – бульба
КАСТОРКА – рыцына
КАСТОРОВЫЙ – рыцынавы
КАУРЫЙ – буланы
КАЧАНИЕ – калыханне; гайданне; гушканне; люлянне; хістанне; ваганне; зыбанне

КАЧЕЛИ – арэлі; калыханка; гушкалка
КАЧЕСТВЕННО – якасна
КАЧИМ – вапнаўка
КИПРЕЙ – скрыпень
КИПРЕЙНЫЕ – скрыпнёвыя
КИПЯТОК – кіпень; кіпецень
КИСТЬ (соцв.) – кісць; пэндзаль; кутас; гронка
КИШЕЧНОПОЛОСТНЫЕ – кішачнапорасцевыя
КЛАД – скарб
КЛАДЕЗЬ – крыніца; скарбніца; калодзеж
КЛЕВЕР – канюшына
КЛЕЕНКА – цырата
КЛЕСТ – крыжадзюб
КЛЕШНЯ (рака) – клюшня
КЛОК – жмут; пасма; касмыль; шматок; камяк

КЛУБЕНЕК – клубеньчык
КЛУБНИКА – клубніцы; трускалкі
КЛЫК – ікла
КЛЮВ – дзюба
КЛЮКВА – журавіны
КНОПКА – кнопка; запанка; запінка
КОБЧИК – шулёнак
КОВЕР – дыван; кілім
КОГОТОК – кіпцюрок; кіпцік
КОЖА – скура
КОЖЕВНИК – гарбар

КОЖИСТОКРЫЛЫЕ – скурыстакры́лыя
КОЖИЦА – ску́рка
КОЖУРА – лупі́на
КОЗЛЯК (гриб) – масля́к, казля́к, махаві́к
КОЗОДОЙ – казадо́й; ляляк звычайны*
КОЛЕБАНИЕ – вага́нне; калыха́нне; хіста́нне
КОЗЯВКА – казя́ўка; казу́лька
КОЛИЧЕСТВО – ко́лькасць
КОЛЕЧКО – ко́лца
КОЛОКОЛ – зво́н; каўпа́к (помпы)
КОЛОДЕЦ – сту́дня; кало́дзеж
КОМНАТА – пако́й
КОМОЧЕК – камячо́к
КОНЕЧНЫЙ – канчавы́; канчатко́вы
КОПАТЕЛЬНЫЙ – капа́льны
КОПОТЬ – куроды́м
КОПЧИК – хвасце́ц
КОПЫТЕНЬ (бот.) – падале́шнік
КОПЫТО – капы́т
КОРЗИНКА – ко́шык
КОРНЕВИЩЕ – карэ́нішча
КОРНЕНОЖКА – караняно́жка
КОРНЕОБРАЗОВАНИЕ – коранеўтваро́нне
КОРЕНЬЯ – карані, карэ́нне
КОРОВЯК ОБЫКНОВЕННЫЙ – дзіва́нна звыча́йная, мядзве́жае ву́ха*(н)
КОРОСТЕЛЬ – драч, дзярга́ч*(н)
КОРЯГА – ко́рч
КОСТЬ – косць, ко́стка
КОСУЛЯ – казу́ля
КОСЯК – кася́к, чара́да
КОШОВНИК (бот.) – кацямя́тка
КОТОМКА – ка́йстра, то́рба, клу́нак
КОФЕ – ко́фе, ка́ва (напиток)
КОФЕЙНОЕ ДЕРЕВО – кафе́йнае дрэ́ва
КОЧЕВАНИЕ – качава́нне, вандрава́нне, вандро́ўка
КОЧКА – купіна, куп'е́

КОШКИН – ка́шэчы, каці́ны, ко́шчын
КОЧЕРЫЖКА – хра́пка
КОШАЧЬИ ЛАПКИ (бот.) – ага́ткі, кацяла́пкі, оука́ннік палявы́
КРАПИВНИК (зоол.) – валаво́ка
КРАПЧАТЫЙ – рабы́, у кро́пінку
КРАСИТЕЛЬ – фарбава́льнік
КРАХМАЛ – крухма́л
КРАХМАЛСОДЕРЖАЩИЙ – крухмалзмяшча́льны
КРЕСТЕЦ – крыж
КРЕСТОВИК (зоол.) – крыжаві́к
КРЕСТОВИК (бот.) – ста́расцень
КРЕСТОЦВЕТНЫЕ – крыжакве́тныя
КРИСТАЛЛ – крышта́ль
КРОВОЖАДНЫЙ – крыважэ́рны
КРОВООБРАЩЕНИЕ – кровазваро́т
КРОВОСНАБЖЕНИЕ – кровазабяспячэ́нне
КРОВОСОС – крывасмо́к
КРОВОСОСУЩИЙ – кровасысу́чы
КРОВОТЕЧЕНИЕ – крывацёк
КРОВЯНОЙ – крывя́ны
КРОЛИКИ – трусы́
КРОНШНЕП – краншнэ́п
КРУПНЫЙ – бу́йны
КРЫЖОВНИК – агрэ́ст
КРЫСА – пацу́к
КРЯКВА – крыжа́нка
КУВШИНКА – гарла́чык
КУЗНЕЧИК – ко́нік
КУКОЛЬ – куко́ль
КУКУШКА – зязю́ля
КУКУШОНОК – зязюляня́, зязюляне́
КУЛЬБАБА – лагане́ц
КУПАЛЬНИЦА – пярэ́сна
КУПЫРЬ – марко́ўнік
КУСТАРНИК – кусто́ўе, кусты́, хмызня́к
КУСТАРНИКОВОЕ – кусто́вае
КУСТАРНОСТЬ – самату́жнасць

КУЦЕХВОСТЫЙ – курта́ты
КУЦЫЙ – курта́ты
КУШАНЬЕ – стра́ва, е́жа, яда́

Л

ЛАБАЗ – лаба́з, свІ́ран, памо́ст, паве́ць
ЛАБАЗНИК (таволга) – вятро́ўнІк
ЛАД – лад, зго́да, злага́да, склад
ЛАДОНЬ – дало́нь
ЛАДЬЕВИДНЫЙ – лодкападо́бны
ЛАЗОРЕВКА – блакІ́тнІца
ЛАЗЯЩИЕ – лазуны́, ла́зячыя
ЛАНДЫШ – ла́ндыш, краспа́к
ЛАНИТА – шчака́
ЛАПЧАТКА – дубро́ўка
ЛАПША – ло́кшына
ЛАСКАВЕЦ – клапо́ўнІк
ЛАСТ (анат.) – ласт, пла́вень
ЛАСТИК – гумка, рызІ́нка
ЛАСТОЧКА – ла́стаўка
ЛАЯНИЕ – браха́нне, га́ўканне
ЛГУН – Ілгу́н, хлус, маню́ка
ЛЕБЕДА – лебяда́
ЛЕВКОЙ – ляўко́нІя, мацые́ла
ЛЕВКОЕВЫЙ – мацыёлавы
ЛЕГАВАЯ (собака) – вы́жла
ЛЕДОХОД – крыгахо́д
ЛЕДЫШКА – лядзя́к, лядзя́ш, ляды́ш
ЛЕЗВИЕ – лязо́
ЛЕНТОЧНИК – сту́жачнІк
ЛЕПЕСТКОВИДНЫЙ – пялёсткападо́бны
ЛЕПЕСТОК – пялёстак
ЛЕТАНИЕ – лётанне, лята́нне
ЛЕТУЧИЕ МЫШИ – кажаны́
ЛЕТЯГА – паляту́ха
ЛИСТВЕННИЦА – лІсто́ўнІца
ЛИЦО – твар

ЛИШАЙНИКИ – лІша́йнІкІ, шалу́днІкІ (от)
ЛОВУШКА – па́стка
ЛОДЫЖКА – шчы́калатка
ЛОЖНОНОЖКА – Ілжэно́жка
ЛОЖНЫЙ – несапра́ўдны
ЛОПАСТНОЙ – ло́пасцевы
ЛОСОСЕВЫЕ – ласасе́вые
ЛОШАДЬ – конь
ЛУЗГА – лу́ска, шалупІ́нне
ЛУК – цыбу́ля
ЛУКОВИЦА – цыбу́лІна
ЛУНА – ме́сяц, луна́
ЛОЩИНА – лагчы́на
ЛУЖАЙКА – по́плаў, паплаве́ц
ЛУГ – сенажа́ць, луг
ЛУГОВИК (бот.) – во́стрына
ЛОПАТА – лапа́та, жалязня́к, ры́даль, рыдлёўка, шу́фель, шуфля
ЛОЖЕ (реки) – рэ́чышча
ЛОЖНО – няпра́вІльна, памылко́ва, непраўдзІ́ва, фальшы́ва, прытво́рна, Ілжы́ва, хлуслІ́ва, беспадста́ўна
ЛОЖНОНОГИЕ – Ілжэно́гІя, лжэно́гІя
ЛУНОВИДНЫЙ – месяцападо́бны
ЛУНЬ – мышало́ў
ЛУЧ – праме́нь
ЛУЧИСТЫЙ – праме́нны, прамянІ́сты
ЛЬВИНЫЙ – ІльвІ́ны
ЛЬНЯНКА – ляно́к, зарнІ́ца
ЛЮПИН – лубІ́н
ЛЮТИК – казяле́ц, кураоле́п
ЛЮТИКОВЫЕ – казяльцо́выя
ЛЯГУШАТНИК – жа́бнІк
ЛЯГУШКА – жа́ба
ЛЯДА (низкое место) – лагчы́на, лато́чына, ляда́, вы́сека, яр.
ЛЯДВЕНЕЦ – ру́твІца
ЛЯЖКА – оцягно́, оцягня́к

М

МАКОЦВЕТНЫЕ – макакве́тныя
МАНЖЕТКА (бот.) – гусяла́пка
МАРГАРИТКА – стакро́тка, маргары́тка
МАРЬЯННИК – бра́таўка
МАСЛЁНОК – масля́к, казля́к
МАСЛО РАСТИТЕЛЬНОЕ – але́й раслі́нны
МАТЬ-И-МАЧЕХА – падбе́л
МГЛА – імгла́
МЕДЛЕННЫЙ – паво́льны, мару́дны
МЕДУНИЦА – шчамялі́ца
МЕЖДОУЗЛИЕ – міжвузе́лле
МЕЖДУРЯДЬЕ – міжрадко́ўе
МЕЛКИЙ – дро́бны, ме́лкі
МЕЛКОЗЕМ – дробназём
МЕЛКОЛЕПЕСТНИК – купа́лка
МЕЛКОЛЕСЬЕ – дробнале́ссе
МЕЛКОПЛОДНЫЙ – дробнапло́дны
МЕЛКОТРАВЬЕ – дробнатра́ўе
МЕЛКОЦВЕТНЫЙ – дробнакве́ткавы
МЕЛКОЧЕШУЙЧАТЫЙ – дробналускава́ты
МЕЛОК – крэ́йда
МЕЛОЧЬ – драбяза́, дро́бязь, драбні́ца
МЕЛЬКАНИЕ – мілька́нне, мільга́нне, мітусе́нне
МЕРЦАТЕЛЬНЫЙ – міга́льны
МЕРЫ ПРЕДОСТОРОЖНОСТИ – меры перасцяро́гі, м. засцяро́гі
МЕСТНЫЙ – мясцо́вы
МЕТЕЛКА – мяцёлка
МЕТЛИЦА ПОЛЕВАЯ – мя́тлічка палявая
МЕХ – фу́тра
МИГ – міг; вокамгне́нне, імгне́нне
МИГАНИЕ – міга́нне, марга́нне, морга́нне, міга-це́нне
МИНУТА – міну́та, хвілі́на, часі́на
МИР – свет, сусве́т; мір, зго́да, злага́да
МИРОВИДЕНИЕ – светаба́чанне
МИРОЗДАНИЕ – светабудо́ва

МЛЕЧНИК – малача́й
МНЕНИЕ – ду́мка, по́гляд
МНОГОЛЕПЕСТКОВЫЙ – многапялёсткавы, шматпялёсткавы
МНОГОЛЕТНИЙ – шматгадо́вы
МНОГОЛИКИЙ – многааблі́чны, шматаблі́чны, разна-ста́йны
МНОГОКРАТНЫЙ – шматразо́вы
МНОГООБРАЗИЕ – разнаста́йнасць
МНОГОЧИСЛЕННЫЙ – шматлі́кі
МОЖЖЕВЕЛЬНИК – ядло́вец
МОКРИЦЫ – макры́цы, стано́жкі
МОЛОДИЛО – ско́чкі
МОЛОДЬ – мо́ладзь, маляўкі
МОР – мор, памо́рак
МОРКОВЬ – мо́рква
МОРЩИНА – маршчы́на, змо́ршчына
МОЧКА (корня) – валасні́к
МОЧКОВАТЫЙ – валаснiко́віоты
МУРАВЕЙНИК – мура́шнік
МУРАВЬИ – мура́шкі
МУТОВКА – кальча́к
МУТОВЧАТЫЙ – кальчакава́ты, кальчако́вы
МШАНКА – гары́ца
МЫТНИК – увярэ́днік
МЫЧАНИЕ – мыка́нне
МЫШЦА – мы́шца, цяглі́ца*
МЯГКИЙ – мя́ккі
МЯГКОКОЖИЙ – мяккаску́ры
МЯТЛИК – метлюжо́к, мя́тлік

Н

НАБЛЮДЕНИЕ – назіра́нне
НАБУХАНИЕ – набрака́нне, набуха́нне
НАВОЗ – гно́й
НАДКЛЮВЬЕ – наддзю́бак
НАДПОЧЕЧНЫЙ – надны́ркавы
НАЗВАНИЕ – на́зва

НАКОПЛЕНИЕ – запа́с, назапа́шванне, накапле́нне
НАЛИМ – мянту́з, мянёк (..)
НАЛИЧИЕ – наяу́насць
НАПЕРСТЯНКА – напе́рстаўка
НАПЛЫВ – напльі́ў, нарасць
НАПРАВЛЕНИЕ – напра́мак
НАРУЖНЫЙ – во́нкавы, знадво́рны, зне́шні
НАРЯД – убо́р
НАСЕДКА – квахту́ха
НАСИЖЕННЫЙ – насе́джаны
НАСЛЕДСТВЕННОСТЬ – спа́дчыннасць
НАСТОЯЩИЙ (ист) – сапра́ўдны
НАСТОЯЩИЙ (совр) – цяпе́рашні, суча́сны
НАСЫЩЕННЫЙ – насы́чаны
НАУКА – наву́ка
НАЧАЛО – пача́так
НАШЕСТВИЕ – нашэ́сце
НЕБЛАГОПРИЯТНЫЙ – неспрыя́льны
НЕВОСПРИИМЧИВЫЙ – неўспрыма́льны
НЕДЕЛИМЫЙ – непадзе́льны
НЕДОЗРЕЛЫЙ – недаспе́лы
НЕДОСТАТОК – недахо́п
НЕЕСТЕСТВЕННЫЙ – ненатура́льны
НЕЖЕЛАТЕЛЬНЫЙ – непажада́ны
НЕЖНЫЙ – далі́катны
НЕЗАВИСИМЫЙ – незале́жны
НЕИЗМЕННЫЙ – нязме́нны
НЕОБРАТИМЫЙ – неабарача́льны
НЕОГРАНИЧЕННЫЙ – неабмежава́ны
НЕОПРЕДЕЛЕННЫЙ – неакрэ́слены
НЕПОДВИЖНЫЙ – нерухо́мы
НЕПРЕРЫВНЫЙ – безупы́нны, беспера́пынны
НЕПРИСПОСОБЛЕННЫЙ – непрыстасава́ны
НЕПРИЯТНЫЙ – непрые́мны
НЕПРОЧНЫЙ – нетрыва́лы
НЕРЕСТ – не́раст, нерастава́нне
НЕСОВМЕСТИМЫЙ – несумяшча́льны

НЕСТИСЬ (класть яйца) – не́сціся
НЕЧЕТНЫЙ – няцо́тны
НЕЯСЫТЬ – ня́сыць
НЕБО – паднябе́нне
НИТЕВИДНЫЙ – ніткападо́бны
НИТЧАТЫЙ – ніткава́ты
НОВООБРАЗОВАНИЕ – новаўтварэ́нне
НОГОТОК – но́гцік, пазно́гцік
НОГОТЬ – но́гаць, пазно́гаць
НОГОЧЕЛЮСТИ – нагаскі́віцы
НОМЕР – ну́мар

О

ОБВОЛАКИВАТЬ – абвала́кваць, абклада́ць
ОБЕЗВОЖИВАНИЕ – абязво́джанне
ОБЕЗВРЕЖИВАТЬ – абясшко́джваць
ОБЕЗГЛАВЛИВАТЬ – абезгало́ўліваць
ОБЕЗЖИРИВАТЬ – абястлу́шчваць
ОБЕЗЬЯНА – ма́лпа
ОБЕРТКА, ОБВЕРТКА – абго́ртка
ОБЕСЦВЕЧИВАТЬ – абяско́лерваць
ОБИЛЬНО – шчо́дра, бага́та
ОБИТАНИЕ – жыха́рства
ОБИТАЮЩИЙ – насяляю́чы
ОБЛАСТЬ – зо́на; во́бласць
ОБЛИК – вы́гляд; аблі́ччa
ОБЛИСТВЕННОСТЬ – аблі́сценасць
ОБЛУЧЕНИЕ – апраме́ньванне
ОБНАЖЕННЫЙ – аго́лены
ОБОЕПОЛОСТЬ – двухпо́ласць
ОБОЕПОЛЫЙ – двухпо́лы
ОБОЛОЧКА – абало́нка
О. БЕЛОЧНАЯ (глаза) – а. бяло́чная
О. БЕЛОЧНАЯ (семенника) – а. бялко́вая
О. ВНЕШНЯЯ – а. во́нкавая
О. ЖЕЛТОЧНАЯ – а. жаўтко́вая
О. ЗАРОДЫШЕВАЯ – а. заро́дкавая

О.ОДРЕВЕСНЕВШАЯ - а.здраўне́лая
О.ОКРЕМНЕННАЯ - а.скрамне́лая
О.ОПРОБКОВЕВШАЯ - а.акаркаве́лая
О.ОСЛИЗНЯЮЩАЯСЯ - а.аслізлая
О.СЕТЧАТАЯ - а.се́ткавая
ОБОЛОЧНИКИ - абало́ннікі
ОБОНЯНИЕ - нюх
ОБОСОБЛЕНИЕ - адасабле́нне
ОБРАЗ ЖИЗНИ - спосаб жыцця́
ОБРАЗЕЦ - узо́р
ОБРАЗОВАНИЕ - утварэ́нне
ОБРАТИМОСТЬ - абарача́льнасць
ОБРАТНЫЙ - адваро́тны; зваро́тны
ОБРАЩЕННЫЙ - паве́рнуты
ОБРОСШИЙ - абро́слы; які абро́с
ОБСЕМЕНЕНИЕ - абнасе́ньванне; засе́ў
ОБЩЕСТВЕННЫЙ - грама́дскі
ОБЩИЙ - агу́льны
ОБЩНОСТЬ - агу́льнасць; супо́льнасць
ОБЫЗВЕСТВЛЕНИЕ - абвапнава́нне
ОБЫКНОВЕННЫЙ - звыча́йны
ОВОД БЫЧИЙ - авадзе́нь бычы́ны
ОВОД ЛОШАДИНЫЙ - авадзе́нь ко́нскі
ОВОДЫ ЖЕЛУДОЧНЫЕ - аваднí стра́ўнікавыя
ОВОЩИ - агародніна
ОВСЯНИЦА - аўся́ніца; мурожніца*
ОВЦА - аве́чка
ОГУРЕЦ - агуро́к
ОДИЧАНИЕ - здзічэ́нне; адзічэ́нне
ОДНОВЕТВИСТЫЙ - аднагалíнасты
ОДНОВОЗРАСТНЫЙ - аднаго узро́сту
ОДНОДОЛЬНЫЕ - аднадо́льныя; аднаглу́здзікавыя*
ОДОМАШНЕННЫЙ - адама́шнены; прыру́чаны
ОДРЕВЕСНЕНИЕ - здраўне́нне; адраўне́нне
ОДЫШКА - задышка
ОДУВАНЧИК - дзьмухаве́ц
ОЖЕРЕЛЬЕ - кара́лі

ОЖИРЕНИЕ - атлусце́нне
ОЗЕРО - во́зера
ОКАЙМЛЕННЫЙ - абляма́ваны
ОКОЛОПЛОДНИК - каляпло́днік
ОКОЛОЦВЕТНИК - калякве́тнік
О.ДВОЙНОЙ - к.падво́йны
О.ПРОСТОЙ - к.про́сты
ОКОПНИК - жывакост
ОКРАСКА - афарбо́ўка
О.ПРЕДУПРЕЖДАЮЩАЯ - а. папярэ́джвальная
ОКРУЖАЮЩИЙ - навако́льны
ОЛЬХА - во́льха
ОПИСАТЕЛЬНЫЙ - апіса́льны
ОПЛОДОТВОРЕНИЕ - апладне́нне
ОПЛОДОТВОРЯТЬ - апладня́ць
ОПРЕДЕЛЯТЬ - вызнача́ць; устана́ўліваць
ОПРОБКОВЕВШИЙ - акаркаве́лы
ОПРОБКОВЕНИЕ - акаркаве́нне
ОПУХОЛЬ - пухлíна
ОПУШКА - узле́сак; узле́ссе
ОПЫТ - до́след
ОРОГОВЕВШИЙ - арагаве́лы
ОСЕВОЙ - во́севы
ОСЛИЗНЯТЬСЯ - слíзнуць
ОСЛИЗНЯЮЩИЙСЯ - які слíзне
ОСПИНА - во́спіна
ОСТЕВИДНЫЙ - асцюкападо́бны
ОСТЕПНЕНИЕ - асто́пванне
ОСТИСТЫЙ - асцюка́ваты; асцíсты
ОСТОВ - касця́к; карка́с
ОСТРИЦЫ - вастры́цы
ОСТЬ - во́сць; асцю́к
ОСЫ РОЮЩИЕ - во́сы рыю́чыя
ОСЬ - вось
ОСЯЗАНИЕ - до́тык
ОСЯЗАТЕЛЬНЫЙ - дотыко́льны
ОСЯЗАТЬ - адчуваць на дотык

ОТБОР – адбор
О. БЕССОЗНАТЕЛЬНЫЙ – а. несвядомы
О. ЕСТЕСТВЕННЫЙ – а. натуральны
О. ИСКУССТВЕННЫЙ – а. штучны
ОТВЕТВЛЕНИЕ – адгалінаванне
ОТВОДОК – атожылак; парастак
ОТВОДИТЬ – адводзіць; заводзіць; адхіляць
ОТДЕЛ – аддзел
ОТЕК – ацёк
ОТКЛОНЕНИЕ – адхіленне
ОТЛИЧИЕ – адрозненне
ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЙ – адметны
ОТЛИЧНЫЙ, ОТЛИЧАЮЩИЙСЯ – адменны; розны
ОТОБРАННЫЙ – адабраны; выбраны
ОТОЩАЛЫЙ – схуднелы; змарнелы
ОТПОЧКОВАНИЕ – адпачкаванне
ОТПРЫСК – атожылак
ОТПРЫСК – парастак
ОТРАВА – атрута
ОТРАВЛЕНИЕ – атручванне
ОТРОСТОК – парастак; атожылак; пасынак
ОТРУБИ – вотруб'е
ОТРЫГИВАНИЕ – адрыгванне
ОТХОД – адыход
ОТЦВЕТШИЙ – адцвілы, адцвіўшы
ОХЛАЖДЕНИЕ – ахаладжэнне
ОХОТА – паляванне
ОЧАНКА – цяцюшнік
ОЧЕРТАНИЕ – абрыс; контур
ОЧИН – вастрыё
ОЧИТОК – расходнік
ОЧКИ – акуляры
ОЩЕТИНИВАТЬСЯ – ашчаціньвацца
ОЩУЩЕНИЕ – адчуванне

П

ПАВИАН – павіян
ПАВЛИН – паўлін
ПАДАЛЬ – падла
ПАПОРОТНИК – папараць
ПАПОРОТНИКООБРАЗНЫЕ – папарацепадобныя
ПАР (м.р.) – пара (ж.р.)
ПАРИТЬ – лунаць
ПАСЕКА – пчальнік
ПАСЛЕН – паслён; ліснік
ПАСЛЕНОВЫЕ – лісніковыя; пасленавыя
ПАСОКА (бот) – пасака
ПАСТБИЩЕ – паша
ПАСТЕРНАК – пастарнак
ПАСТИСЬ – пасвіцца
ПАСТЬ – упасці; паваліцца; здохнуць; акалець; загінуць; легчы; выпасці; прыпасці
ПАСТЬБА – пасьба
ПАСЫНОК – пасынак; атожылак
ПАХАТЬ – араць
ПАСТУШЬЯ СУМКА – стрэлкі
ПАСТЬ – пашча; ляпа
ПАУК – павук
ПАУТИНА – павуціна
ПАХ (АНАТ) – пахвіна
ПАХОТА – ворыва
ПАХАТЬ – ралля
ПАХТА – маслёнка
ПЕЙЗАЖ – пейзаж; краявід
ПЕКЛЕВАННЫЙ – сітніца
ПЕЛЯДЬ – сырок
ПЕНКА – плеўка; пенка
ПЕПЕЛ – попел
ПЕРВЕЙШИЙ – найпершы; найлепшы
ПЕРВИЧНОСТЬ – першаснасць
ПЕРВОГОДОК – першагодак

ПЕРВОЗДАННОСТЬ – спрадве́чнасць, адве́чнасць

ПЕРВОИСТОЧНИК – першакрынÍца
ПЕРВОПРИЧИНА – першапрычы́на
ПЕРВОСОЗДАТЕЛЬ – першастварá льнIк
ПЕРВОСТЕПЕННОСТЬ – першарáднасць
ПЕРВОБЫТНЫЙ – першабы́тны
ПЕРВОНАЧАЛЬНЫЙ – першапачатко́вы
ПЕРВОЦВЕТ – першацвé т
ПЕРЕГНОЙ – перагно́й
ПЕРЕДВИЖЕНИЕ – перамяшчэ́нне; перасо́ўванне
ПЕРЕДЕЛЬНЫЙ ЧУГУН – перарóбны чугу́н
ПЕРЕЗРЕЛЫЙ – перасспе́лы
ПЕРЕКРЕСТНЫЙ – перакрыжава́ны
ПЕРЕКРЕСТНООПЫЛЯЕМЫЙ – перакрыжаванаапыля́льны
ПЕРЕРАБОТКА – перапрацо́ўка
ПЕРЛАМУТР – перламу́тр; марÍна
ПЕРЛОВИЦА – перла́ўка
ПЕРНАТЫЙ – птушы́ны
ПЕРО – пяро́
ПЕРЬЯ – пёры; пе́р'е
ПЕСЕЦ – пясе́ц
ПЕРЧАТКА – пальча́тка
ПЕСКАРЬ – пячку́р
ПЕСКОРОЙКА – пескары́йка
ПЕСТРЕНЬКИЙ – стракá ценькI; рабенькI
ПЕСТРЕТЬ – стракаце́ць; пярэсцIцца
ПЕСТРУШКА (жив) – ле́мIнг
ПЕСТРЯК – стракá ч
ПЕСТРЯНКА – страка́тка
ПЕТУХ – пе́вень
ПЕТРОВ КРЕСТ – тае́мнIк
ПЕЧЕНОЧНИЦА БЛАГОРОДНАЯ – пралéска высакаро́дная
ПЕЩЕРИСТЫЙ – пячо́рысты
ПЕРЫШКО – пё́рка; пяры́нка
ПИКУЛЬНИК – зя́бер
ПИОН – пIво́ны

ПИТАНИЕ – жыўле́нне; харчава́нне
ПИТАТЕЛЬНЫЙ – пажыўны
ПИТАТЬСЯ – жывIцца; кармIцца; харчава́цца
ПИТОМНИК – гадава́льнIк
ПИТЬЕВОЙ – пIтны́
ПИЩА – е́жа; ко́рм
ПИЩЕВАРЕНИЕ – стравава́нне
ПИЩЕВАРИТЕЛЬНЫЙ – страва́вальны
ПИЩЕВОЙ – харчо́вы
ПИЯВКА – п'я́ўка
ПЛАВАТЕЛЬНЫЙ – пла́вальны
ПЛАКУЧИЙ (форма) – нÍцы
ПЛАУН – дзераза́
ПЛЕВА – пля́ва
ПЛЕВЕЛ (бот) – жыцÍк
ПЛЕВРА – пле́ўра
ПЛЕСЕНЬ – цвIль; пле́сень
ПЛЕСНЕВЕТЬ – цвIсцI; пле́снець
ПЛЕНКА – пле́ўка
ПЛЕНЧАТЫЙ – пле́вачны
ПЛОДОЖОРКА – пладажэ́рка
ПЛОДОРОДИЕ – урадлÍвасць
ПЛОТВА – пло́тка
ПЛОТНОСТЬ – шчы́льнасць
ПЛОТНЫЙ (прилег) – шчы́льны
ПЛОТНЫЙ (тверд) – цве́рды; тугÍ
ПЛОТОЯДНЫЙ – драпе́жны
ПОБЕГ – пара́стак
ПОБЕРЕЖЬЕ – узбярэ́жжа
ПОВАДКИ – звы́чкI
ПОВАРЕННАЯ СОЛЬ – кухо́нная соль
ПОВЕДЕНИЕ – паво́дзIны
ПОВЕРХНОСТНЫЙ – паве́рхневы
ПОВИЛИКА – павÍтуха
ПОВИСЛЫЙ – обвÍслы
ПОВРЕЖДАТЬ – пашко́джваць; кале́чыць

ПОВТОРЯЕМОСТЬ – паўтаральнасць
ПОВЫШЕННОЕ ДАВЛЕНИЕ – павышаны цIск
ПОГИБАТЬ – гIнуць
ПОГЛОЩАТЬ – паглынаць
ПОГОНЫШ – пагонIч; балотная курачка
ПОГРЕМОК – званец
ПОДБЕРЕЗОВИК – падбярозавIк; абабак
ПОДВИЖНЫЙ – рухомы
ПОДВОЙ – прышчэпа
ПОДГОТОВКА – падрыхтоўка
ПОДЖЕЛУДОЧНЫЙ – падстраўнIкавы
ПОДКЛЮВЬЕ – паддзюба; паддзюб'е
ПОДКОЖНЫЙ – падскурны
ПОДМЫШЕЧНЫЙ – падпахавы
ПОДОПЫТНЫЙ – доследны
ПОДОРОЖНИК – трыпутнIк
ПОДОСИНОВИК – падасIнавIк; чырвонагаловIк
ПОДОШВА – падэшва
ПОДПУШЬ – пух
ПОДРАЖАНИЕ – IмIтаванне
ПОДСНЕЖНИК – пралеска
ПОДСОЗНАНИЕ – падсвядомасць
ПОДСОЛНЕЧНИК – сланечнIк
ПОДСТИЛКА – подсцIл
ПОДУРОВЕНЬ – подузровень
ПОДЧЕЛЮСТНОЙ – падскIвIчны
ПОКОЙ – спакой
ПОКРОВ – покрыва
ПОКРЫТОСЕМЯННЫЕ – пакрытанасенныя
ПОЛЕВИЦА – мятлIца
ПОЛЕЗНЫЙ – карысны
ПОЛЗУНЫ – паўзуны
ПОЛНЫЙ – поўны
ПОЛОВОЙ – палавы
ПОЛОЖЕНИЕ – становIшча; размяшчэнне; месца
ПОЛОЖИТЕЛЬНО ЗАРЯЖЕННЫЙ – дадатна зараджаны

ПОЛОЖИТЕЛЬНЫЙ – станоўчы; дадатны
ПОДМАРЕННИК – маруна
ПОЛУДИКИЙ – напаўдзIкI
ПОЛУЖИДКОЕ – напаўвадкае
ПОЛУПРОВОДНИК – паўправаднIк
ПОЛУЧЕНИЕ – атрыманне
ПОЛУШАРИЕ – паўшар'е
ПОЛЫНЬ – палын
ПОНЯТИЕ – паняцце
ПОПОВНИК – цюцюпан
ПОПОЛЗЕНЬ – попаўзень
ПОПУТНЫЙ – спадарожны
ПОРИСТЫЙ – порысты; сIтаваты
ПОРХАТЬ – пырхаць; лятаць
ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНОСТЬ – паслядоўнасць
ПОТРЕБЛЕНИЕ – спажыванне
ПОТРЕБНОСТЬ – патрэба
ПОЧАТОК – пачатак; катах
ПОЧВА – глеба
ПОЧКА (анат) – нырка
ПОЧКА (бот) – пупышка
ПРЕДВАРИТЕЛЬНЫЙ – папярэднI
ПРЕДЕЛЬНЫЙ – насычаны
ПРЕДКИ – продкI
ПРЕДОСТЕРЕГАЮЩИЙ – перасцерагальны
ПРЕДПРИЯТИЕ – прадпрыемства
ПРЕДСЕРДИЕ – перадсэрдзе
ПРЕОБРАЗОВАНИЕ – пераўтварэнне
ПРЕПАРИРОВАТЬ – прэпараваць
ПРЕОБЛАДАЮЩИЙ – пераважны
ПРЕСМЫКАТЬСЯ – поўзаць
ПРИВИВАТЬ – прышчэплIваць
ПРИВИВКА – прышчэпка
ПРИВЛЕКАТЬ – прыцягваць
ПРИВОЙ – прышчэпак
ПРИДАТОЧНЫЙ – прыдатковы

ПРИЗЕМИСТЫЙ – прыса́дзІсты
ПРИЗНАК – прыкме́та; адзна́ка
ПРИЗЫВНЫЙ – ва́бны
ПРИКЛАДНОЙ – прыкладны́
ПРИКОРНЕВОЙ – прыкаранёвы
ПРИКРЕПЛЕННЫЙ – прымацава́ны
ПРИМАНКА – прына́да
ПРИМАНИВАТЬ – прына́джваць
ПРИОБРЕТАТЬ –набыва́ць
ПРИРОДОВЕДЕНИЕ – прыродазна́ўства
ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЕ – прыродакарыста́нне
ПРИРОСШИЙ – прыро́слы
ПРИСОЕДИНЕНИЕ – далучэ́нне
ПРИСОСКА – прысо́сак
ПРИСПОСАБЛИВАТЬСЯ – прыстасо́ўванне
ПРИТЯЖЕНИЕ – прыцяжэ́нне
ПРИУСАДЕБНЫЙ – прысядзІ́бны
ПРИЧУДЛИВЫЙ – дзІво́сны
ПРОБКА – ко́рак
ПРОВОДИМОСТЬ – право́днасць
ПРОВОЛОЧНИК – драця́нІк
ПРОГЛАТЫВАТЬ – праглына́ць
ПРОДОВОЛЬСТВЕННЫЙ – харчо́вы
ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ – праця́гласць
ПРОДОЛЬНЫЙ – падо́ўжаны
ПРОЖИЛКА – про́жылак
ПРОЖОРЛИВЫЙ – пражэ́рлІвы
ПРОЗРАЧНЫЙ – празры́сты
ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬ – прадукты́ўнасць
ПРОИЗВОДНЫЙ – вытво́рны
ПРОИЗВОДСТВЕННЫЙ – вытво́рчы
ПРОИЗВОДСТВО – вытво́рчасць
ПРОИСХОЖДЕНИЕ – пахо́джанне
ПРОМЕЖУТОЧНЫЙ – праме́жны
ПРОНИКАЮЩИЙ – пранІка́льны
ПРОПИТЫВАТЬ – насыча́ць

ПРОСТРАНСТВЕННЫЙ – прасто́равы
ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ – процІдзе́янне
ПРОТИВОПОЛОЖНЫЙ – процІле́глы
ПРОТОК – прато́ка
ПРОЧНОСТЬ – трыва́ласць
ПРУД – са́жалка
ПРУДОВИКИ – балацянІкІ
ПРУДОВОЙ – са́жалкавы
ПРЯМОЙ – прамы́
ПТЕНЕЦ – птушаня́; птушанё
ПТИЦА – пту́шка
ПТИЦЕВОДСТВО – птушкагадо́ўля
ПУГЛИВЫЙ – палахлІ́вы
ПУЗЫРЬ – пузы́р
ПУЛЬСИРУЮЩИЙ – пульсу́ючы
ПУПОВИНА – пупавІ́на
ПУСТЕЛЬГА – пустальга́; шулячо́к
ПУСТОЙ – пусты́
ПУСТЫРНИК – сардэ́чнІк
ПУШИЦА – падве́й
ПУШНОЙ – пушны́
ПЧЕЛЬНИК – пчальнІ́к
ПЫЛЕВИДНЫЙ – пылападо́бны
ПЫЛЬЦА – пыло́к
ПЫРЕЙ – пы́рнІк
ПЯДЕНИЦА – пя́дзенІк
ПЯТНО – пля́ма

- Р -

РАВНОВЕСИЕ – раўнава́га
РАВНЫЙ – ро́ўны; адно́лькавы
РАЗБАВЛЕННЫЙ – разве́рзены; разба́ўлены
РАЗБУХШИЙ – разбо́ўхлы; набра́клы
РАЗВЕСИСТЫЙ – разве́сІсты; раскІ́дзІсты
РАЗВЕТВЛЕННЫЙ – разгалІнава́ны

РАЗГИБАТЬ	– разгIнаць
РАЗДВИГАТЬСЯ	– расхIнацца
РАЗДРАЖЕНИЕ	– раздражэнне
РАЗДРАЖИМОСТЬ	– раздражняльнасць
РАЗЛИЧИЕ	– адрозненне
РАЗЛИЧАТЬ	– распазнаваць, адрознIваць
РАЗЛИЧНЫЙ	– розны
РАЗЛОЖЕНИЕ	– раскладанне
РАЗМЕР	– намер
РАЗНООБРАЗИЕ	– разнастайнасць
РАЗРОСШИЙСЯ	– разрослы
РАЗРУШЕНИЕ	– разбурэнне
РАЗУМ	– розум
РАЙОНИРОВАНИЕ	– раянIраванне
РАКИТНИК	– зяновец
РАКУШКА	– ракавIнка
РАСПОЛОЖЕНИЕ	– размяшчэнне
РАСПРАВЛЯТЬ	– выпроствацъ
РАСПРОСТРАНЯТЬ	– распаўсюджваць, пашыраць
РАССТОЯНИЕ	– адлегласць
РАСТЕНИЯ	– раслIны
РАСТИТЕЛЬНОСЦЬ	– раслIннасць
РАСТИТЕЛЬНОЯДНЫЕ	– раслIнаедные
РАССВЕТ	– свIтанак, золак, досвIтак
РАССВИРЕПЕЛЫЙ	– раз'юшаны, люты
РАССЕЛИНА	– расколIна
РАССЕРДИТЬ	– раззлаваць, узлаваць
РАССОГЛАСОВАНИЕ	– разузгадненне
РАСПУТИЦА	– бездарожжа, бездараж
РАСПУТЬЕ	– раздарожжа
РАСПОЛОЖЕННОСТЬ	– прыхIльнасць, схIльнасць, нахIл
РАСКРЫТИЕ	– адчынянне, расчынянне, разяўлянне, расплюшчванне, разгортванне, выкрыццё, раскрыццё
РАСЦВЕТАТЬ	– расквIтаць, квIтнець
РАЭСТ	– урэчнIк
РЕАГИРУЮЩИЙ	– реагуючы

РЕПЕШОК	– дзядкI
РИСК	– рызыка
РЕБРО	– рабро
РЕВЕНЬ	– раўцI
РЕГИОН	– рэгIён
РЕДИС	– радыска
РЕЗУЛЬТАТ	– вынIк
РЕСНИЦЫ	– вейкI, раснIчкI
РЕЧНОЙ	– рачны
РЕШЕТЧАТЫЙ	– рашэцIсты
РЖАВЧИНА	– Iржа
РЖАНИЕ	– Iржанне
РЖАНКА (зоол.)	– сявец
РОДИТЕЛИ	– бацькI
РОДИТЕЛЬСКИЙ	– бацькоўскI
РОДСТВЕННЫЙ	– роднасны, родны, сваяцкI, блIзкI
РОЖДАЕМОСТЬ	– нараджальнасць
РОЖДЕНИЕ	– нараджэнне
РОЖЬ	– жыта
РОЗА	– ружа
РОЗАРИЙ	– ружоўнIк
РОЗОВОЕ МАСЛО	– ружовае масла
РОМАШКА	– рамонак
РОСТОК	– парастак
РОЩА	– гай
РУДИМЕНТАРНЫЙ	– рудыментарны
РУЧНОЙ (о жив)	– свойскI
РЫБИЙ	– рыбIн
РЫЖАЯ ВЕЧЕРНИЦА	– рыжая вячорнIца
РЫЛО	– лыч
РЫЛЬЦЕ (жив)	– лычык
РЫЛЬЦЕ (бот)	– рыльца
РЫЧАТЬ	– рыкаць, гыркаць
РЯБЧИК	– рабчык
РЯСКА	– раска
РУСЛО	– рэчышча, ложа

РУЖЬЕ – стрэльба; ружжо
РУБКА – сячэнне; высечка; рубка
РУГАНЬ – лаянка

С

САБЕЛЬНИК – шабельнік
САБЛЯ – шабля
САВРАСКА – буланчык
САВРАСЫЙ – буланы
САДОК (для жив-х) – засад; рыбнік; садок; пастка
САЖЕНЕЦ – саджанец; флянс
САЛЬНЫЙ – тлушчавы
САЛО (ЖИР) – тлушч
С.СВИНОЕ – сала
С.СВ.НУТРЯНОЕ – здор
С.БАРАНЬЕ – лой
С.ГУСИНОЕ – шмалец
С.ЖИДКОЕ, ТОПЛЕНОЕ – тук
САЛАТ (м) – салата (ж)
САЛЬНОСТЬ – сальнасць; тлустасць; непрыстойнасць

САМКА – самка; саміца
САМООПЫЛЕНИЕ – самаапыленне;
САМООПЛОДОТВОРЕНИЕ – самаапладненне
САМОПРОИЗВОЛЬНЫЙ – самаадвольны
САХАР – цукар
САХАРИСТЫЙ – цукрысты
САХАРНЫЙ ТРОСТНИК – цукровы трыснёг
САХАРОЗА – цукроза
СВЕРБИГА ВОСТОЧНАЯ – свербігуз усходні
СВЕРЛЕНИЕ – свідраванне
СВЕРЛЯЩИЙ – свідравальны
СВЕРТЫВАНИЕ (белков) – згусанне; ссяданне; абрызганне; адкіпанне
СВЕРТЫВАНИЕ (скручивание) – скручванне, згортванне
СВЕРХЛЕГКИЙ – звышлёгкі

СВЕРХПРОЧНЫЙ – звышмоцны
СВЕКЛА – бурак
СВЕКОЛЬНИК – бацвінне; бурачнік
СВЕРКАНИЕ – блісканне, зіхаценне
СВЕРНУВШИЙСЯ (жидк) – згуслы
(молоко) – скіслы, абрызглы, адкіпелы
СВЕРСТНИК – равеснік; аднагодак
СВЕРТОК – скрутак; пакет; пакунак
СВЕРХЪЕСТЕСТВЕННЫЙ – звышнатуральны
СВЕРЧОК – цвыркун
СВЕТОВОЕ ИЗЛУЧЕНИЕ – светавое выпраменьванне
СВЕТОВОЙ – светлавы
СВЕТОЛЮБИВОСТЬ – светлалюбівасць
СВЕТОЧУВСТВИТЕЛЬНОСТЬ – святлоадчувальнасць
СВИВАЛЬНИК – спавівач; спавівіч
СВИНЧЕННЫЙ – сатрубаваны; скручаны
СВИРЕЛЬ – жалейка; дудка
СВОЙСТВО – уласцівасць
СВЯЗУЮЩИЙ – сувязны
СВЯЗЫВАНИЕ – звязванне
СВЯЗЬ – сувязь
СГУЩЕНИЕ – згушчэнне
СЕЛИТРА – салетра
СЕРДЕЧНИК – буйміна,
СЕРДЦЕВИНА – асяродак; стрыжань
СЕРЕЖКИ (бот) – каташкі
СЕРНА – сарна*
СЕТЧАТЫЙ – сеткаваты
СЖИЖЕННЫЙ – звадкаваны
СИЗОВОРОНКА – сіваваронка
СИЛЬНЫЙ – моцны
СИЛЬНОПОЛЯРНЫЙ – моцнапалярны
СИНИЦА – сініца; сінячок
СИРЕНЬ – бэз
СИТЕЧКО – сітца
СИТОВИДНЫЙ – сітападобны; сітаваты
СКАЧКООБРАЗНЫЙ – скачкападобны

СКВОРЕЦ – шпак
СКВОРЕЧНЯ – шпакóўня
СКЕЛЕТ – шкІлéт; касця́к
СКЛОННОСТЬ – схІльнасць
СКОРЛУПА – шкарлупІна
СКОРОСТЬ – хýткасць, скóрасць
СКОТ – жывёла, скацІна
СКОТОВОДСТВО – жывёлагадóўля
СКРЕЩИВАНИЕ – скрыжавáнне
СКРЫТЫЙ – скры́ты, схавáны
СЛАВКА – валася́нка
СЛЕПЕНЬ БЫЧИЙ – авадзéнь
СЛИЗЕНЬ – слІзня́к
СЛИЗЕОТДЕЛЕНИЕ – слІзевыдзялéнне
СЛИЯНИЕ – злІццё
СЛОЕВИЩЕ – слаявІна
СЛОЖНЫЙ – складáны
СЛОИСТЫЙ – слаІсты
СЛУХ – слых
СЛУЧАЙНЫЙ – выпадкóвы
СЛЫШАТЬ – чуць
СЛЮНА – слІна
СМАЧИВАТЬ – змóчваць, намóчваць
СМЕНА – змéна
СМЕРТЕЛЬНЫЙ – смярóтны
СМЕСЬ – сýмесь
СМЕШАННЫЙ – мéшаны, змяшáны
СМЕШИВАНИЕ – змéшванне
СМЕЩЕНИЕ – зрýшванне
СМОРОДИНА – парэ́чкІ
СМОРЧОК – смаржóк
СНАРУЖИ – знадвóрку
СНЕГИРЬ – снягІр, гІль
СНЕЖНЫЙ – снегавы́
СОБАКА (ж) – сабáка (м)
СОВМЕСТНЫЙ – сумéсны

СОВРЕМЕННЫЙ – сучáсны
СОДЕРЖАНИЕ – утрымáнне
СОДЕРЖИМОЕ – змéсцІва
СОЕДИНЕНИЕ – злучэ́нне, спалучэ́нне
СОЗНАНИЕ – свядóмасць
СОЗРЕВАТЬ – выспявáць; паспявáць
СОЗРЕВШИЙ – спéлы
СОКОДВИЖЕНИЕ – рух сóкаў
СОКРАЩЕНИЕ – скарачэ́нне
СОКРАЩЕННЫЙ – скарачóны
СОЛЕОБРАЗУЮЩИЙ – солеўтвара́льны
СОЛНЕЧНОЕ ИЗЛУЧЕНИЕ – сóнечнае выпрамéньванне
СООБРАЗИТЕЛЬНОСТЬ – кемлІвасць, кéмнасць, цямлІвасць
СООБРАЗИТЬ – узвáжыць, абмеркавáць, зразумéць, уцямІць, ацямІць, скемІць
СООБЩА – супóльна, сумéсна, рáзам
СООБЩЕНИЕ – паведамлéнне, перадáча
СООБЩЕСТВО – згуртавáнне, супóлка, тавары́ства
СООБЩНИК – саўдзéльнІк, супóльнІк, хаўрýснІк
СООТЕЧЕСТВЕННИК – суайчыннІк
СОПЛЕМЕННИК – супляме́ннІк
СОПЛОДИЕ – суплóддзе
СОПОДЧИНЕНИЕ – сунадпарадкавáнне, сузалéжнасць
СОПОСТАВИМОСТЬ – супастáўнасць, супараўнáльнасць
СОПРИКАСАНИЕ – межавáнне, датыкáнне, дакранáнне
СОРВАНЕЦ – гарэ́за, свавóльнІк, вІсус, дураслІвец
СОРОКОПУТ – саракапýт
СОСУЩИЙ – сысýчы
СОХРАНЕНИЕ – захавáнне
СОЦВЕТИЕ – суквéцце
СОЧЕТАНИЕ – спалучэ́нне
СОЧНЫЙ – сакавІты
СПАЗМ – спáзма
СПЛОШНОЙ – суцэ́льны
СПОРЫНЬЯ – спарыння́
СПОСОБНОСТЬ – здóльнасць
СПЯЩИЙ – спя́чы

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ – параўна́льны
СРЕДА – асяро́ддзе
СРЕДНИЕ – сярэ́днія
СРЕЗ – зрэз
СРОК – тэ́рмін
СРОСШИЙСЯ – зро́слы, які зро́ся
СТАДО – ста́так, чарада́
СТАЯ – чарада́, зграя́
СТАЙНЫЙ – чаро́дны
СТАРЕТЬ – старэ́ць, стары́цца
СТЕБЕЛЕК – сцябліінка
СТЕБЕЛЬ – сцябло́
СТЕБЛЕВОЙ – сцябло́вы
СТЕБЕЛЬЧАТЫЙ – сцяблі́ністы
СТЕКЛО – шкло, шы́ба (в окне)
СТЕКЛОВИДНЫЙ – шклопадо́бны
СТЕКЛЯННЫЙ – шкляны́
СТЕПЕНЬ – ступе́нь
СТЕРЖЕНЬ – стры́жань
СТЕРНЯ – іржы́шча
СТОЙКОСТЬ – сто́йкасць, усто́йлівасць
СТОЛБ – слуп
СТОЛБЧАТЫЙ – слупкава́ты
СТОПА – ступня́
СТОРОЖКИЙ – насцяро́жаны
СТОЧНЫЙ – сцёкавы
СТРЕКАТЕЛЬНЫЙ – жыгу́чы
СТРИЖ – стрыж
СТРОЕНИЕ – будо́ва
СТРОЧОК – строчо́к
СТРУЧЬЯ – струкі́
СТРУЯ – струме́нь, цурэ́к
СУДОРОГА – су́тарга
СУЖЕНИЕ – звужэ́нне
СУМЕРЕЧНЫЙ – змро́чны
СУМЕРКИ – змярка́нне

СУПРОТИВНЫЙ – процілеглы, супрацíўны
СУРЕПКА – свіро́пка
СУЩЕСТВО – істо́та, стварэ́нне, су́тнасць
СУЩИЙ – існы
СУЩНОСТЬ – су́тнасць
СХВАТЫВАНИЕ – схо́пліванне,
СХОДНЫЙ – падо́бны
СХВАТКА – суты́чка, схва́тка
СХОДСТВО – падабе́нства
СЪЕДОБНЫЙ – ядо́мы
СЫВОРОТКА (молочная) – сыро́ватка
СЫРОЕЖКА – сураве́жка, сырае́жка
СЫРЬЕ – сыраві́на
СЫЧУГ – сычу́г, рубе́ц, кіндзю́к

Т

ТАБАК – тыту́нь, таба́ка
ТАВОЛГА – вятро́ўнік
ТАЗОБЕДРЕННЫЙ – тазасцегнавы́
ТАЛАЯ ВОДА – раста́лая вада́
ТАРАКАН – пруса́к (рыжий), тарака́н
ТВЕРДОКОЖИЙ – цвёрдаску́ры
ТВЕРДЫЙ – цвёрды
ТЕЛЕНОК – цяля́, цялё
ТЕЛО – це́ла
ТЕЛОДВИЖЕНИЕ – рух це́ла
ТЕПЛОТА – цеплыня́
ТЕТЕРЕВ – цецяру́к
ТЕЧЕНИЕ – ход
ТЕРКА – та́рка, цёрка
ТИПИЧНЫЙ – тыпо́вы
ТКАНЕВОЙ – тка́нкавы
ТМИН – кмен
ТОК (жидкости) – плынь, цячэ́нне, струме́нь, ток
ТОК (жив.) – такаві́шча
ТОНИЗИРУЮЩИЙ – танізу́ючы

ТОНКОКОЖИЙ – танкаскýры
ТОПЛИВА – пáлIва
ТОПОЛЬ – тапóля
ТОЧЕЧНЫЙ – крóпкавы
ТОЧКА – крóпка, пункт
ТОЧИЛЬЩИК – шáшаль
ТОШНОТА – млосць, мóташнасць, млóснасць, агIднасць
ТОШНОТВОРНЫЙ – мóташлIвы
ТРАУРНИЦА – жалóбнIца
ТРЯСКА – трасéнне, вытрасáнне, трасянIне
ТРЕТИЧНЫЙ – трацIчны
ТРЯСОГУСКА – сIтáўка, плIскá (желтая)
ТРЯСУНКА – дрыжнIк, балóтная мятлIца
ТРОЙНОЙ – трайны́
ТРОЙЧАТЫЙ – трайчáсты
ТРОПИЧЕСКИЙ – трапIчны
ТРОСТНИК – трыснéг
ТРУДНОДОСТУПНЫЙ – цяжкадастýпны
ТРУТОВИК – губá
ТУЛОВИЩЕ – тýлава
ТЫКВА – гарбýз
ТЫСЯЧЕЛИСТНИК – крываўнIк
ТЮЛЕНЬ – цюлéнь
ТЮЛЬПАН – цюльпáн
ТЯЖЕЛЫЙ – цяжкI
ТЯЖЕЛОВОЗ – ламавIк; цяжкавóз

У

У (предлог) – каля; ля; пры; за
У (межд.) – ух; ой; вось; у
УА – кугá
УБАВИТЬ – убáвIць; збáвIць; змéншыць; памéншыць; адбáвIць
УБАЮКАТЬ – укалыхáць; закалыхáць; залюля́ць
УБЕДИТЬСЯ – перакана́цца; упэўнIцца

УБЕЖАТЬ – пабéгчы; вы́бегчы; адбéгчыся; забéгчы
УБЕЖИЩЕ – пристанIшча; пристáнак; притýлак; схóвIшча
УБЕЛИТЬ – вы́белIць; убялIць
УБЕРЕЧЬ – захавáць; зберагчы́; усцерагчы́; уберагчы́; упIльнавáць
УБИВАТЬ – забIвáць, нIшчыць, знIшчаць, прыбIвáць; прыгнятáць, прывóдзIць у рóспач, ашаламляць, трацIць, выдаткóўваць, марнавáць, утрамбóўваць
УБИВКА – утрамбóўванне, убIвáнне
УБИЙСТВЕННО – жахлIва, страшэнна, знIшчáльна
УБИТОСТЬ – прыбIтасць, прыгнéчанасць, рóспач
УБОРКА – убóрка, збор, прымáнне, забIрáнне, здымáнне, окрýчванне, падымáнне, прыбIрáнне, убIрáнне
УБЫЛЬ – змяншэнне, спад, стрáты
УБЫСТРЕНИЕ – паскарэнне, паскóрванне
УВАЖИТЕЛЬНЫЙ – уважлIвы, павáжлIвы
УВЕЛИЧЕНИЕ – павелIчэнне, пабóльшанне
УВЕРЕНИЕ – упэўненне, запэўненне; упэўнIванне, запэўнIванне
УВЁРТКА – выкрýчванне, вы́крут, выкрутáс, хIтрыкI
УВЕСИСТОСТЬ – вáжкасць
УВИДАТЬ – убáчыць, углéдзIць
УВЛАЖНЕНИЕ – увIльгатнéнне, звIльгатнéнне
УВЛЕКАТЕЛЬНО – цIкáва, займáльна, захаплЯльна, привáбна, чарóўна, спакýслIва
УВЛЕКАТЬ – цягнýць, уцягваць, зацягваць, захаплIвáць, нéсцI, вéсцI, завóдзIць, накIрóўваць; захапляць, чаравáць, прывáблIваць
УВЯДАНИЕ – завядáнне, змарнéнне
УВЯДШИЙ – звя́лы, завя́лы, змарнéлы
УГАР – чад, запáл, экстáз
УГАРНЫЙ – чáдны, угáрны (газ)
УГАСАНИЕ – згасáнне, памIрáнне, канáнне
УГЛЕВОД – вугляво́д

УГЛЕВИДНЫЙ – вуглепадо́бны

УГЛЕКИСЛОТА – вуглекIолата́

УГЛОВАТОСТЬ – вуглава́тасць, няспры́тнасць, незгра́бнасць, рэ́зкасць

УГЛУБЛЕНИЕ – паглыбле́нне, заглыбле́нне, упа́дзIна западзIна, я́ма

УГОВОР – угаво́р, угаво́рванне, умо́ва, дагаво́ранасць, дамо́ўнасць, дамаўле́нне

УГОДИТЬ – дагадзÍць, угадзÍць, унаравÍць, тра́пIць, папа́сцI, уда́рыцца, вы́цяцца, сту́кнуцца, пацэ́лIць, уцэ́лIць

УГОДЫ – уго́ддзе, сенажа́ць

УГОЛ – ву́гал, ро́г, ку́т, куто́к, заку́так

УГОЛОК – ражо́к, ву́глIк (дома), куто́чак, куто́к

УГОРАТЬ (отравление у́гаром) – чадзе́ць

УГОРЬ – вуго́р

УГРЕНОК – вуграня́, вугране́

УГРИЦА – вугры́ца

УДАВКА – пятля́, за́шмарга

УДАЛЕННОСТЬ – аддалёнасць, далёкасць

УДАЛЕНИЕ – аддале́нне; выдале́нне, выправа́джэнне, вывядзе́нне, выганя́нне, выгна́нне, высыла́нне, звальне́нне, выключэ́нне, выдаленне, вырэзанне, адрэзанне, вы́манне, даставанне, выцягванне, вырыванне, знIшчэнне, ачышчэнне; устараненне, адхIленне, адсоуванне, пазбаўленне; аддаленне, адхIленне, адасабленне; далечыня

УДАЛЬ – уда́ласць, маладзе́цтва, адва́га, зухава́тасць

УДАРИТЬ – уда́рыць, сту́кнуць, прыцÍснуць, прыпячы́, лIну́ць, хлы́нуць, кÍнуць, урэзаць, прыуда́рыць

УДАЧА – уда́ча, по́спех, шча́сце

УДЕШЕВИТЬ – патаннÍць, зме́ншыць цану́, зрабÍць таннейшым

УДИВИТЕЛЬНО – дзÍўна, дзIво́сна, цудо́ўна, надзвыча́йна, ве́льмI, на́ дзIва, на здзIўле́нне

УДИЛА – цу́глI

УДИЛИЩЕ – вудзÍльна

УДОБОВАРИМОСТЬ – легкатра́ўнасць; дахо́длIвасць; зразуме́ласць

УДОБНО – выго́дна, зру́чна, ё́мка, прыстойна

УДОБРЕНИЕ – удабрэ́нне; угнае́нне (арг.), гно́й (наво́з)

(неоконч. действие) – угно́йванне.

УДОБСТВО – зру́чнасць, ё́мкасць, выго́да

УДОВЛЕТВОРИТЬ – задаво́лIць, здаво́лIць, забяспе́чыць

УДУШЬЕ – уду́шша

УЕДИНЕНИЕ – адасабле́нне, адасо́блIванне, само́та, адзIно́та, адасо́бленнасць, зацÍшак

УЕЗД – паве́т

Ф

ФАМИЛИЯ – про́звIшча

ФАРТИТЬ – шанцава́ць

ФАСОЛЬ – фасо́ля, фасо́ль

ФАТА (ж.р.) – вэ́люм (м.р.)

ФИГА (бот) – фÍга, Інжы́р (плод)

ФИГУРА – фIгу́ра, по́стаць

ФИЗАЛИС – фIза́лIс, маху́нка*

ФИЗВОСПИТАНИЕ – фIзвыхава́нне

ФИКОМИЦЕТ – фIкамIцэ́т

ФИКСИРОВАНИЕ – фIксава́нне

ФИЛЕ (сорт мяса) – палядвÍца

ФИЛИН – фÍлIн, пуга́ч

ФИСТУЛА – свÍшч, фÍстула

ФИТИЛЬ – кно́т

ФОБИЯ – фо́бIя

ФЛЯГА – бÍкла́га, пля́шка

ФОКУСНИК – фо́куснIк, штука́р

ФОНАРЬ – лÍхта́р

ФОРЕЛЬ – фарэ́ль, стро́нга

ФОРМЕННЫЙ – фо́рменны, сапра́ўдны

ФОРМИРОВАНИЕ – фармIрава́нне, фармава́нне

ФОРМОИЗМЕНЕНИЕ – формазме́на

ФОРМООБРАЗУЮЩИЙ — формаўтварэнне
ФРУКТЫ — садавіна, фрукты
ФУКАТЬ — фукаць, дзьмухаць
ФУНДАМЕНТ — фундамент, падмурак, грунт
ФУТЛЯР — футляр, футарал
ФЫРКАНЬЕ — пырханне, фырканне, чмыханне, пыхканне

X

ХАЛАТНО — халатна, нядбайна, нядбала
ХАРАКТЕР — характар, натура
ХВАТАТЕЛЬНЫЙ — хапальны, хватальны
ХВАТАТЕЛЬНЫЕ (органы насекомых) — хапальныя (хватальныя) органы насякомых
ХВАТИТ (наречие) — хопіць, досыць, даволі, будзе, годзе
ХВАТИТЬ — хапіць, хваціць, ухапіць, ухваціць; набрацца, заззнаць, стукнуць, ударыць, бразнуць, ляснуць; хапіць, пабіць, прыхваціць, прыхапіць.
ХВОЙНЫЙ — хвойны (лес); шыпульскавы, шыпулечны, іглічны
ХВОРАТЬ — хварэць
ХВОРОСТ — сухое галлё, вецце (кул.) хрушчы
ХВОРОСТИНА — дубец
ХВОЯ — шыпулька, igліца; лапка (ветка)
ХИЖИНА — хаціна
ХИЛОСТЬ — слабасць, кволасць
ХИРЕТЬ — марнець, чахнуць, чаўрэць; занепадаць
ХИЩНИК — драпежнік
ХЛАДНОКРОВИЕ — спакой, спакойнасць, стрыманасць, вытрымка, абыякавасць
ХЛЕБ — хлеб; збожжа, збажына; булка, бохан, буханка
ХЛЕБНЫ — хлебны, збожжавы, ураджайны
ХЛЕБОПАШЕСКИЙ — хлебаробчы
ХЛЕБОПРИЕМНЫЙ — збожжапрыёмны
ХЛЕСТАТЬ — хвастаць, сцёбаць, сцябаць, пляскаць, ляскаць, ліцца, біць, свістаць

ХЛЕСТКИЙ — хвосткі (перен.) - дасціпны, бойкі, зухаваты; востры, з'едлівы
ХЛИПКИЙ — хісткі, драхлы, слабы, кволы, недалужны
ХЛОПКОВЫЙ — бавоўнавы, баваўняны
ХЛОПКОСЕЮЩИЙ — баваўнасейны
ХЛОПОК — бавоўна
ХЛОПОТЫ — клопаты, (ед.) - клопат
ХЛОПЧАТНИК — бавоўнік
ХЛОПЬЕВИДНЫЙ — камякаваты
ХЛОПЬЯ — камякі, шматкі
ХЛОРКА — хлёрка
ХЛЫСТ — дубец, прут, плётка, хлыст
ХЛЯБИ — бездань, прорва
ХМЕЛЬ (сост.) — ап'яненне, п'янець
ХМУРИТЬ — хмурыць, насупліваць
ХОЗЯИН — гаспадар
ХОЛИТЬ — пялегаваць, песціць, даглядаць
ХОЛКА — карак, гагавіца
ХОЛМ — узгорак, пагорак, груд, капец
ХОЛСТ — палатно
ХОРЕК — тхор, шашок
ХОРИНЫЙ — тхарыны, шашковы
ХОРОВОД — карагод
ХОРОМЫ — палацы
ХОХЛАТКА — чубатка
ХОХЛАТЫЙ — чубаты, кудлаты, кашлаты
ХОХЛИТЬСЯ — надзімацца, натапырвацца
ХОХОЛ — чуб, чупрына
ХОХОТ — рогат
ХРОМАНИЕ — кульганне
ХРУПКИЙ — ломкі, крохкі, кволы
ХРЮКАНЬЕ — рохканне
ХРЯК — кныр, кнораз
ХРЯЩ — храсток
ХРЯЩЕВАТОСТЬ — храсткаватасць
ХРЯЩЕВИДНЫЙ — храсткападобны
ХРЯЩЕВОЙ — храсткавы

ХУДО – лІха, зло, бла́га, ке́пска, дрэ́нна
ХУДОЩАВОСТЬ – хударля́васць
ХУЖЕ – горш, го́рай, го́ршы
ХУЛА – гане́нне, ганьбава́нне, знеслаўленне

Ц

ЦАПЛЯ – ча́пля
ЦАПКА – маты́ка
ЦАРИТЬ – царава́ць, панава́ць
ЦАРСТВЕННОСТЬ – ца́рственнасць, ве́лІчнасць, вялІкаснасць, ганарлІвасць
ЦАРАПИНА – драпІна
ЦАРАПАТЬ – дра́паць, дра́ць, абдзІра́ць, крэ́мзаць
ЦВЕСТИ – цвІсцІ; краса́ваць, квІтне́ць, бро́снець (о жидкостях)
ЦВЕТ – ко́лер, кве́тка, цве́т, краса́, ро́сквІт
ЦВЕТЕНИЕ – цвІце́нне
ЦВ. (хлебов) – красава́нне
ЦВ. (плесневение) – цвІце́нне
ЦВ. (жидкостей) – бро́сненне
ЦВЕТЕНЬ – кве́цень
ЦВЕТИК – кве́тачка, кра́сачка
ЦВЕТИСТОСТЬ – квяцІстасць
ЦВЕТНИК – кве́тнІк
ЦВЕТНОЙ – каляро́вы
ЦВЕТНОКОЖИЙ – каляроваску́ры
ЦВЕТНОСТЬ – ко́лернасць
ЦВЕТАВОД – кветаво́д
ЦВЕТОЕД – кветае́д
ЦВЕТОК – кве́тка, кра́ска
ЦВЕТОЛИСТИК – кветалІсцІк
ЦВЕТОЛОЖЕ – кветало́жа
ЦВЕТОЛЮБ – кветалю́б

ЦВЕТОНОЖКА – кветано́жка
ЦВЕТОНОСНЫЙ – кветано́сны
ЦВЕТОРАСПОЛОЖЕНИЕ – кветаразмяшчэ́нне
ЦВЕТОЧНИЦА (зоол.) – квято́чнІца
ЦВЕТУХА – цвІту́ха
ЦВЕТУЩИЙ – якІ цвІце́; квІтне́ючы, квІту́чы
ЦЕВКА – цэ́ўка
ЦЕЛЕБНОСТЬ – гаю́часць, кары́снасць
ЦЕЛЕВОЙ – мэ́тавы
ЦЕЛИКОМ – ца́лкам
ЦЕЛИТЬ – гаІць, лячы́ць
ЦЕЛОМУДРЕННО – цнатлІва, цно́тна, нявІнна
ЦЕЛЬНОГОЛОВЫЕ – суцэльнагало́выя
ЦЕЛЬНЫЙ – суцэ́льны, цэ́льны, цэ́лы, цэ́ласны, неразве́дзены, натура́льны
ЦЕНИТЕЛЬ – знато́к
ЦЕПЕНЕТЬ – дранцве́ць, няме́ць, шэ́рхнуць; мярцве́ць, дубе́ць
ЦЕПКИЙ – учэ́пІсты
ЦЕПКОХВОСТЫЕ – учэпІстахво́стыя
ЦЕПЛЯНИЕ – чапля́нне; зачэ́плІванне, начэ́плІванне; прычэ́плІванне
ЦЕПНОЙ – ланцуго́вы, ланцу́жны, склада́ны; цэ́павы
ЦЕПЬ – ланцу́г; кайда́ны, ланцугІ
ЦЕСАРКА – цаца́рка
ЦИКОРИЙ – цыко́рыя, цуко́ра
ЦИКУТА – цыку́та
ЦИТВАРНОЕ (СЕМЯ) – цытво́ра; цытва́рны
ЦИТИРОВАНИЕ – цытава́нне
ЦИФРА – лІчба
ЦУГОМ – цу́гам, наўсця́ж
ЦЫПЛЕНОК – кураня́, кураню́, кураняцІ
ЦЫПЛЕНОЧЕК – кураня́тка
ЦЫПОЧКИ (ходить) – хадзІць на па́льчыках, (на ды́бачках)

Ч

ЧАБАН – чабан, пастух

ЧАВКАНЬЕ – чмяканне, чвяканне

ЧАД – чад, ачмурэнне

ЧАЛЫЙ – дэраш, дарашаваты

ЧАПОЛОТЬ (бот.) – зубробка духмяная, цяпалоць

ЧАСТИЦА – часцIнка; крупIнка

ЧАСТНОСТЬ – асобнасць, выключнасць, дэталь; падрабязнасць

ЧАСТНЫЙ – прыватны; асобны, выключны

ЧАСТО – часта; густа

ЧАСТУХА (бот.) – шальнIк

ЧАСТУХОВЫЕ – шальнIкавыя

ЧАСТЬ – частка; часць, часцIна, галIна

ЧАХЛО – чахла, чэзла, змарнела

ЧАХОТКА – сухоты

ЧАШЕЛИСТИК – чашалIсцIк, падвяночкавы лIсток

ЧАШЕЧКА (анат., надколенник) – рэпка

ЧАШЕЧКА (бот.) – чашачка, падвяночак

ЧАЩА – гушчар, нетры

ЧАЩЕ – часцей, гусцей; (прил.) часцейшы, гусцейшы

ЧЁЛКА – грыўка, чубок

ЧЕЛО – чало, лоб

ЧЕЛОВЕКООБРАЗНЫЙ (человекоподобный) – чалавекападобны

ЧЕЛЮСТНОЙ – скIвIчны

ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВОЙ – скIвIчна-тварны

ЧЕМЕРИЦА – чамярыца, чэмер

ЧЕРВЬ – чарвяк

ЧЕРЕДА (вереница) – чарада, гут; ключ (о птицах)

ЧЕРЕДА (бот.) – ваўчкI

ЧЕРЕЗЗЕРНИЦА – церazзернIца

ЧЕРЁМУХА – чаромха, чарэмшаны

ЧЕРЕНКОВЫЙ – дзяржанневы; тронкавы; чаранковы

ЧЕРЕНОК (бот.) – чаранок

ЧЕРЕНОК (рукоятка) – дзяржанне; ручка

Ч. (ножа, вилки) – тронкI

Ч. (долота) – калодачка

Ч. (косы) – касcё

ЧЕРЕШКОВЫЙ – чаранковы; хвосцIкавы

ЧЕРЕШНЕВЫ – чарэшневы

ЧЕРЕШОК – чаранок (листа); хвосцIк

ЧЕРНИКА – чарнIцы (ягоды), чарнIчнIк (растение)

ЧЕРНОБЫЛЬНИК – чарнобыль

ЧЕРНОГОЛОВКА – чорнагаловIк, чорнагалоў

ЧЕРНОЗОБИК – чорнаваллёвIк

ЧЕРНОКЛЁН – чарнаклён

ЧЕРНОСМОРОДИНОВЫЙ – чорнапарэчкавы

ЧЕРНОТАЛ – вербалоз

ЧЕРНУШКА (гриб) – падгруздак

ЧЕРПАЛОВИДНЫЙ – чарпалападобны, чарпакаваты

ЧЕРТА – рыса, лIнIя; мята

ЧЕСОТКА – кароста

ЧЕТВЕРОНОГИЕ – чатырохногIя

ЧЕТВЕРОХОЛМИЕ – чатырохбугровае цела

ЧЕТЫРЕХЖАБЕРНЫЕ – чатырохжаберныя, чатырохжабравыя, чатырохшчэлепныя

ЧЕЧЕВИЦА – сачавIца, сачыўка

ЧЕШУЕВИДНЫЙ – лускападобны

ЧЕШУЙКА – лускавIнка

ЧЕШУЯ – луска

ЧИБИС – кнIгаўка, каня

ЧИРЕЙ – скула

ЧИСТЕЦ (бот.) – чысцIк

ЧИСТОСОРТНОСТЬ – чыстасортнасць, чыстагатунковасць

ЧИСТОТЕЛ – чыстацел, падтыннIк

ЧМОКАНЬЕ – цмоканне; чмяканне; плюсканне

ЧОГЛОК – сакол-каршачок

ЧОМГА (зоол.) – паганка

ЧРЕВО – чэрава

ЧУБАРЫЙ (о масти) – рабы, стракаты, пярэсты

ЧУБУК (черешок винограда) – цыбук

ЧУБУШНИК (бот.) – язмІн
ЧУВСТВО – пачуццё; прытомнасць; пачуццё, адчуванне
ЧУВСТВОВАТЬ – адчуваць, пачуваць
ЧУДОВИЩЕ – пачвара, страшыдла, страхоцце
ЧУЖАК – чужынец; чужаніца
ЧУЖБИНА – чужына
ЧУЖДАТЬСЯ – чужацца, цурацца; унІкаць; ухІляцца; быць вольным
ЧУТЬЁ – нюх; чуццё
ЧУЧЕЛО – чучала; пудзІла
ЧУЯТЬ – чуць; прадчуваць, адчуваць

Ш

ШАГ – крок, шаг
ШАГАНИЕ – крочанне, шаганне, ступанне, пераступенне
ШАГРЕНЕВЫЙ – шчыгрынавы
ШАЛИТЬ – дурэць, балавацца, забаўляцца, жартаваць, свавольнІчаць, гарэзаваць
ШАЛЬ – хустка, шаль
ШАЛЬНОЙ – шалёны, ашалелы, утрапёны
ШАНДРА – шандра, танта
ШАНКР – шанкер
ШАР – шар, гала, галка
ШАРАХАНЬЕ – стуканне, траханне, шараханне, жаханне, кІданне
ШАРИК – шарык, галачка
ШАРИТЬ – шнарыць, шукаць, мацаць
ШАРКАНЬЕ – шорканне, шарканне
ШАРМАНКА – катрынка
ШАРООБРАЗНОСТЬ – шарападобнасць
ШАРФ – шалІк, шаль
ШАТАНИЕ – хІстанне, калыванне, бадзянне, блуканне
ШАТКИЙ – хІсткІ, слабы, няцвёрды, няўпэўнены
ШАТУН (медведь) – бадзяга (мядзведзь)

ШВЫРНУТЬ – шпурнуць, кІнуць
ШЕВЕЛЕНИЕ – варушэнне, шавяленне, варочанне, разварушванне
ШЕЛЕСТ – шастанне, шолах, шамаценне, шапаценне, шапяцэнне
ШЕЛК – шоўк
ШЕЛКОВИЦА – шаўкоўнІца
ШЕЛКОВИЧНЫЙ – шаўкоўнІчны
ШЕЛУХА – шалупІнне
ШЕЛУШЕНИЕ – лушчэнне
ШЕЛЮГА (бот.) – ракІта
ШЕРОХОВАТОСТЬ – шурпатасць, няроўнасць; непамяркоўнасць, нацягнутасць
ШЕРСТЬ – шэрсць, поўсць (подшёрсток), воўна (овечья)
ШЕСТ – шост, жэрдка
ШЕСТОК – прыпек, седала (для птиц)
ШЕЯ – шыя; карак
ШИБКИЙ – шпаркІ
ШИЛОВИДНЫЙ – шылападобны, шылаваты
ШИЛОКЛЮВКА – шыладзюб
ШИЛОХВОСТЬ – шылахвостка
ШИП – калючка (на растении) шып (зоол.)
ШИПЕНИЕ – шыпенне, сыканне (змей, гусей)
ШИПОВНИК – шыпшына
ШИПОХВОСТ – калючкахвост
ШИРОКОВЕТВИСТЫЙ – галІнасты
ШИРОКОГРУДЫЙ – шыракагруды
ШИРОКОКОСТНЫЙ – шыроказасцявы
ШИРОКОЛИСТНЫЙ – шыракалІсты
ШИРОКОНОСЫЙ (о клюве) – шыракадзюбы; шыраканосы
ШИРОКОПЛЕЧИЙ – шыракаплечы, плячысты
ШИРОКОПРЕДСТАВИТЕЛЬНЫЙ – шырокапрадстаўнІчы
ШИРОКОРЯДНЫЙ – шыракарадны
ШИШКА – гуз, шышка;
ШИШКОВИДНЫЙ – шышкападобны
ШИШКОНОСНЫЙ – шышканосны

ШКУРА – шкура
ШКУРКА – шкурка; скурка (кожура)
ШЛЯПА – капялюш; шляпа
ШЛЯПКА (гриба) – шапачка
ШЛЯПКА (гвоздя) – плешка, галоўка, пятка (патрона)
ШЛЯПОЧНЫЙ (гриб) – шапачкавы
ШМЕЛЬ – чмель
ШОВ – шво
ШОРНИК – рымар
ШОРОХ – шорах, шоргат, шастанне
ШПОРЕЦ – шпорац
ШТОКРОЗА – мальва, штокружа
ШУБА – футра, шуба; кажух
ШУМ – шум, гоман, крык
ШУРИН – швагер
ШУРШАНИЕ – шамаценне, шастанне
ШУСТРО – шустра; жвава; спрытна

Щ

ЩАВЕЛЕВОКИСЛЫЙ – шчаўёвакIслы
ЩАВЕЛЬ – шчаўе
ЩЕБЕНЬ – шчэбень, друз
ЩЕБЕТ – шчэбет
ЩЕГЛЕНОК – шчыгляня, шчыгляне
ЩЕГЛОВКА – шчыглIха
ЩЕГОЛ – шчыгол
ЩЕДРО – шчодра
ЩЕКА – шчака
ЩЕКОТ (птичий) – пошчак; шчэбет
щекотать – казытаць; шчабятаць (о птицах)
ЩЕЛЕВАТЫЙ – шчылIсты, шчылIнаваты
ЩЕЛКАНЬЕ – пстрыканне, ляскание, шчоўканне, цоканне; лусканне; цёхканне
ЩЕЛКУН – шчаўкун, пстрыкун (перен.)
ЩЕНОК – шчаня, шчане
ЩЕЛОК – шчолак, луч

ЩЕЛОЧЕНИЕ (щелочью) – шчалачэнне
(щелоком) – лугаванне
ЩЕЛЬ – шчылIна
ЩЕПКА (щепа) – дранка; трэска, шчэпка
ЩЕПЯНОЙ – драўляны
ЩЕРБАТЫЙ – шчарбаты; рабы; васпаваты
ЩЕРИТЬ – шчэрыць, вышчарэць, вышчэрваць, скалIць, выскаляць, выскальваць, тапырыць
ЩИПАНИЕ – шчыпанне; шчыканне; скубанне
ЩИ – капуста; бацвIнне
ЩИТОВИДНЫЙ – шчытападобны
ЩИТОВНИК – папараць
ЩИТООБРАЗНЫЙ – шчытападобны
ЩУКА – шчупак
ЩУРЁНОК – шчупачок
ЩУРИТЬ – жмурыць
ЩУПАНЬЕ – мацанне; шчупанне; абмацванне; праслухоўванне, прашчупванне
ЩУЧИЙ – шчупаковы, шчупачыны
ЩУЧКА – вострыца
ЩУЧКА (зоол.) – шчупачок

Э

ЭКЗЕМА – экзэма
ЭКСТРАГИРОВАНИЕ – экстрагаванне
ЭКЗОСКЕЛЕТ – экзашкIлет
ЭЛЕКТРОПИТАНИЕ – электрасIлкаванне
ЭЛЛИПСОВИДНЫЙ (эллипсообразный) – элIпсападобны
ЭМИССИОННЫЙ – эмIсIйны
ЭМОЦИЯ – эмоцыя
ЭМУЛЬГИРОВАНИЕ – эмульгаванне
ЭМУЛЬСИОННЫЙ – эмульсIйны
ЭПИТЕЛИЙ – эпIтэлIй
Э. ЖЕЛЕЗИСТЫЙ – э. залозIсты
Э. КИШЕЧНЫЙ – э. кIшэчны
Э. КОЖНЫЙ – э. скурны

Э.МЕРЦАТЕЛЬНЫЙ – э.мігальны
Э.РЕСНИТЧАТЫЙ – э.раснічны
ЭТИОЛЯЦИЯ – этыяляцыя
ЭТНИЧЕСКИЙ – этнічны
ЭФИРОМАСЛИЧНЫЙ – эфіраалейны

Ю

ЮЖНЕЕ – на поўдзень ад..., больш на поўдзень ад...
ЮЛА (зоол) – лясны жаваранак
ЮНОСТЬ – юнацтва, юнацкасць (св-во)
ЮНЫЙ – юны, малады, юнацкі
ЮР – (на юру), на зыры
ЮРК – шмыг
ЮТИТЬСЯ – мець прытулак, туліцца, мясціцца
ЮФТЬ – юхт

Я

ЯБЛОКО – яблык
Я.ГЛАЗНОЕ – я.вочны
ЯБЛОЧКО – яблычак
ЯБЛОКОВИДНЫЙ – яблыкападобны
ЯБЛОНЯ – яблыня
ЯВИТЬ – паказаць, выявіць, праявіць, выказаць, зрабіць, мець
ЯВЛЕНИЕ – з'ява, з'яўленне, паяўленне, з'явішча
ЯВЛЕННЫЙ – паказаны, выяўлены, праяўлены, выказаны, зроблены
ЯВЛЯТЬСЯ – з'яўляцца, паяўляцца; прыбываць, прыязджаць; прыходзіць; узнікаць, з'яўляцца, паяўляцца; трапляцца, паказвацца; выяўляцца, праяўляцца; выказвацца, рабіцца

ЯВНО – яўна, відавочна, яўна
ЯВНОБРАЧНЫЕ – яўнашлюбныя
ЯВСТВЕННО – выразна
ЯГОДА – ягада
Я.ЖЕСТКАЯ – я.цвёрдая
Я.КОЖИСТАЯ – я.скурыстая,
Я.ЛОЖНАЯ – я.несапраўдная
Я.МНОГОГНЕЗДНАЯ – я.шматгняздовая
Я.МНОГОСЕМЯННАЯ – я.шматнасенная
Я.ПОЛУНИЖНЯЯ – я.паўніжняя
ЯГОДИЦЫ – ягадзіцы
ЯД – яд, атрута
ЯДРО ДОЧЕРНЕЕ – ядро дачыннае
Я.МУЖСКОЕ – я.мужчынскае
Я.ЧЕЧЕВИЦЕОБРАЗНОЕ – я.сачыўкападобнае
ЯДРЫШКО – ядзерка, ядзерца
ЯЗВА – язва,(рана),болька,пошасць,панбрак
ЯЗВИНА – шчарбіна, болька
ЯЗВЕННИК – пералёт
Я.КРУПНОГОЛОВЧАТЫЙ – п.буйнагаловчаты
Я.РАНОЗАЖИВЛЯЮЩИЙ – п.ранагаючы
ЯЗЫЧНО-НЁБНЫЙ – язычна-паднябённы
ЯЙЦЕКЛАДУЩИЙ – яйцародны
ЯЙЦЕОБРАЗНЫЙ – яйцападобны
ЯИЧКО – яйцо
ЯИЧНИК – яечнік
ЯИЧНЫЙ – яечны
ЯЙЦЕЖИВОРОЖДЕНИЕ – яйцажыванараджэнне
ЯЙЦЕКЛАД – яйкаклад
ЯРУТКА – торбачнік, ярутка
ЯСКОЛКА – ясколка, вагавінка
ЯСТРЕБИНКА – ястрабок
ЯЧМЕННЫЙ – ячны
ЯЩЕРИЦА – яшчарка, яшчарыца
ЯЧНЕВЫЙ – ячны

НАЗВЫ РАСЛІН

АЗАЛИЯ – азáлія; палóтка*
АИР – аéр; шувáр;* касатáр;* явáр;* ярáй*
АИСТНИК – бýсельнік; грабелькі
АМАРАНТ – аксамíтнік; зельбáрнік*
АНИС – анíс; анык;* ганык*
АНЮТИНЫ ГЛАЗКИ – брáткі
АРЖАНЕЦ – жыцéц
АРНИКА – купáльнік; гайчынец*
АСТРАГАЛ – куравóй; зáячы гарóшак; паўзун лясны

Б

БАГУЛЬНИК – багýн; багýльнік
БАРБАРИС – барбарыс; кíслец;* кíслянка*
БАРХАТ – аксамíт; кóркавае дрэва
БАРХАТЦЫ – аксамíткі
БАШЕННИЦА – вежавíца
БАШМАЧОК – чаравíчак
БЕДРЕНЕЦ – бядрынéц
БЕЛЕНА – блёкат
БЕЛОЗОР – віднóмец
БЕЛОКОПЫТНИК – белакапытнік
БЕЛОКРЫЛЬНИК – капытнік
БЕЛОУС – сівéц
БЕРЕСКЛЕТ – брызглíна
БЕССМЕРТНИК – цмéн
БИРЮЧИНА – бíручына
БЛОШНИЦА – умáн
БОР – прасянік
Б.РАЗВЕСИСТЫЙ – п.разлóжысты
БОРЕЦ – боцікі; аканíт; барýнка;* барчáк*
БОРОДАВНИК – рудзянéц
БОРЩЕВИК – баршчэўнік; бядрыца*
БОЯРЫШНИК – глог
БРЕДИНА – вярбá казíная
БРУСНИКА – брусніцы
БРЮКВА – брýчка

БУБЕНЧИК – званóк
БУДРА – блюшчык, расхóднік
БУКАШНИК – начаквéт
БУРАЧНИК – агурóчнік
БУРАЧНИКОВЫЕ – бурáчнікавыя
БУТЕНЬ – цьмянéц
БУХАРНИК – смарганéц

В

ВАЙДА – фарбоўнік
ВАЛЕРИАНА – валер'ян
ВАСИЛЕК – васілёк, валóшка
ВАСИЛИСТНИК – пылюшнік
В.БОЛЬШОЙ – падýчнік
В.ЖЕЛТЫЙ – вярэдаўнік*
ВАХТА – бабóк; жабíнец*
ВАХТОВЫЕ – бабковыя
ВЕЙНИК – пажáрніца
ВЕНЕЧНИК – бялюк
ВЕРБЕЙНИК – лазаніца
В.МОНЕТЧАТЫЙ – лазоўка; падóяроўнік
ВЕРБЕНА – вярбéна
ВЕРЕСК – вéрас
ВЕРОНИКА – крынічнік
В.ЛЕКАРСТВЕННАЯ – сухóтнік лясны
ВЕТЛА – вярба
ВЕТРЕНИЦА – курасле́п; анемóна; дубрóўка*
ВЕХ – цыкýта; шалéй;* вяхíль*
ВОДОКРАС – жáбнік
ВОДОКРАСОВЫЕ – жáбнікавыя
ВОДОСБОР – вóрлікі
ВОДЯНАЯ СОСЕНКА – хваснік звычáйны
ВОДЯНИКА – бáгнаўка
ВОЛДЫРНИК – пухíрнік
ВОЛОВИК – валадýшка
ВОЛЧЕЯГОДНИК – ваўчаягада
ВОЛЧНИК – ваўчынец
ВОРОБЕЙНИК – верабéйнік

ВОРОНИЙ ГЛАЗ – мудранка
ВОРОНИКА – багнаўка
ВЬЮНКОВЫЕ – бярозкавыя
ВЬЮНОК – бярозка
ВЯЗ – вяз; лям
ВЯЗОВИК – птэлея
ВЯЗЕЛЬ – паўзун палявы

Г

ГЕОРГИНА – вяргіня
ГОЛОСЕМЕННЫЕ – голанасенныя
ГОЛУБИКА – буякі
ГОРЕЦ – драсён
ГОРЕЧАВКА – гарычка
ГОРИЦВЕТ – светнік
ГОРИЧНИК – дзікая пятрушка
ГРАВИЛАТ – панікніца
Г. РЕЧНОЙ – будзяга
Г. ГОРОДСКОЙ – чагіль
ГРЕЧИХА – грэчка
ГРЕБЕННИК – грэбнік
ГРУШАНКА ОДНОБОКАЯ – станоўнік*
ГРЫЖНИК – гладун
ГР. ГОЛЫЙ – грызь;* парушэнец*
ГУСИНАЯ ЛАПКА – гусялапка

Д

ДВУКИСТОЧНИК – чаротніца
ДВУЛЕПЕСТНИК – двухпялёснік
ДВУРЯДНИК – двухраднік
ДЕВЯСИЛ – дзівасіл
ДЕРБЕННИК – чальчак; плакун
ДЕРЕЗА – ліцый
ДЕРЕН – кізіл
ДЕРЕННЫЕ – кізілавыя
ДИВАЛА – галадок
ДОННИК – баркун
Д. БЕЛЫЙ – свінуха

Д. ЛЕКАРСТВЕННЫЙ – стрымбельнік;* вусавётнік*
ДРЕМА – смалянка
ДРЕМЛИК – гайнік
ДРОК – жаўтазель; прытуліца;* жаўцічнік
ДУРНИШНИК – дурнічнік
ДУРМАН – дурнап'ян
ДУШИЦА – мацярдушка; душанка
ДЫМЯНКА – дымніца
ДЫМЯНКОВЫЕ – дымніцавыя

Е

ЕЖА – купкоўка
ЕЖА СБОРНАЯ – мізаніца
ЕЖЕВИКА – ажына
ЕЖЕГОЛОВНИК – плюшчай
ЕЖОВНИК – брыца
ЕЛЬ – елка

Ж

ЖАБНИК – калматка
ЖГУН-КОРЕНЬ – клевяшчына
ЖЕЛТОЛОЗ – жаўталоз
ЖЕЛТУШНИК – жаўтушнік
ЖЕРУХА – кустоўнік
ЖЕРУШНИК – жарушнік
ЖОСТЕР – жасцёр
ЖИВОКОСТЬ – жывакост; крас*
ЖИВУЧКА – гарлянка
ЖИРЯНКА – тлушчанка
ЖИМОЛОСТЬ – бружмель; бружэліна*
ЖУРАВЕЛЬНИК – герань

З

ЗВЕЗДЧАТКА – зоркаўка
ЗВЕРОБОЙ – святаяннік, расянкі
ЗВЕРОБОЙНЫЕ – святаяннікавыя
ЗЕЛЕНЧУК – дабраполь
ЗЕМЛЯНИКА – суніцы; пазёмкі
ЗИМОЛЮБКА – парушэнец

ЗОЛОТАРНИК - сумнік
ЗОЛОТАЯ РОЗГА - уплаўнік
ЗОЛОТОТЫСЯЧНИК - цвінтарэй
ЗОЛЬНИК; СОЛЯНКА - салянка
ЗОНТИЧНЫЕ - парасоністыя
ЗУБЧАТКА - дзярэга
ЗУБЯНКА - зубніца

И

ИВА - вярба
ИВАН-да-МАРЬЯ - браткі
ИВАН-ЧАЙ, КИПРЕЙ - скрыпень
ИКОТНИК - гарліца
ИЛЬМ - вяз
ИСТОД - крапінец
ИСТОДОВЫЕ - крапінцовыя

К

КАДИЛО - кадзіла
КАМНЕЛОМКА - каменяломка
КАМНЕЛОМКОВЫЕ - каменяломкавыя
КАМЫШ - чарот
КАНАРЕЕЧНИК - чаротніца
КАРТОФЕЛЬ - бульба
КАСАТИК - касач
КАЧИМ - вапнаўка
КИПРЕЙ - скрыпень
КИШНЕЦ, КОРИАНДР - каляндра
КЛЕВЕР - канюшына
КЛЮКВА - журавіны
КОЗЕЛЕЦ (СКОРЦОНЕРА) - чарнакорань
КОЗЛОБОРОДНИК - казлабарод
КОКУШНИК - ядрушка
КОЛДУНОВА ТРАВА - трава чарадзея
КОЛОКОЛЬЧИК - званочак
КОЛОКОЛЬЧИКОВЫЕ - званочкавыя
КОЛЮЧНИК - урочнік
КОНОПЛЯ - каноплі

КОНОПЛЕВЫЕ - канаплёвыя
КОПЫТЕНЬ - падалешнік
КОРОВЯК - дзіванна
КОРОСТАВНИК - паўночнік
КОСТЕР - касцёр; калаоўнік
КОСТЯНИКА - касцяніцы
КОТОВНИК - кацямятка
КОЧЕДЫЖНИК - папараць
КОШАЧЬЯ ЛАПКА - агаткі
КРАСОДНЕВ - красадзён
КРЕСТОВНИК - старасцень
КРЕСТОЦВЕТНЫЕ - крыжакветныя
КРОВОХЛЕБКА - крывасмок
КРЫЖОВНИК - агрэст
КУБЫШКА - гарлачык
КУКУШКИН ЦВЕТ - светнік
КУЛЬБАБА - лаганец
КУПАЛЬНИЦА - пярэсна
КУПЫРЬ - маркоўнік

Л

ЛАНДЫШ - ландыш; краопак*
ЛАПЧАТКА - дуброўка
ЛАСТОВЕНЬ - птушанец
ЛАСТОВНЕВЫЕ - птушанцовыя
ЛЕБЕДА - лябеднік
ЛЕВКОЙ - ляўконія, мацыёла
ЛЕНЕЦ - ядранец
ЛЕЩИНА - ляшчына, арэшнік
ЛИЛИЯ - лілея
ЛИСОХВОСТ - лісахвост; батлачык*
ЛИСТВЕННИЦА - лістоўніца
ЛОМОНОС - павойнік; жыгунец*
ЛУГОВИК (ЩУЧКА) - вострыца
ЛУК - цыбуля
ЛЬНОВЫЕ - лёнавыя
ЛЬНЯНКА - зарніца; блашчынец*
ЛЮБИСТОК - любісцік

ЛЮБКА – чараўнік
ЛЮПИН – лубін
ЛЮТИК – казялец
ЛЮТИКОВЫЕ – казяльцовыя
ЛЯДВЕНЕЦ – рутвіца

М

МАНЖЕТКА – гусялапка
МАРГАРИТКА – стакротка
МАРЬ – лебяда
МАРЬЯННИК – братаўка
МАТЬ-и-МАЧЕХА – падбел
МЕДУНИЦА – шчамяліца
МЕЛКОЛЕПЕСТНИК – купалка
МЕТЛИЦА – мятлічка
МОЖЖЕВЕЛЬНИК – ядловец
МОЛОДИЛО – скочкі
МОЛОКАН – салата
МОРДОВНИК – мардоўнік
МОРКОВЬ – морква
МЫЛЬНЯНКА – мыльнік
МЫТНИК – увярэднік
МЯТЛИК – метлюжок
МЯГКОВОЛОСНИК – мяккавалоснік

Н

НАПЕРСТЯНКА – наперстаўка
НЕДОТРОГА – бальзамін
НОРИЧНИК – залозніца

О

ОВСЯНИЦА – мурожніца
ОДУВАНЧИК – дзмухавец
ОКОПНИК – жывакост
ОЛЬХА – вольха
ОМЕГ – балігалоў
ОСОКОРЬ – ясакар
ОСТРИЦА – вастрыца
ОСТРОКИЛЬНИЦА – востракільніца

ОСТРОЛОДОЧНИК – вастралодачнік
ОСТРО-ПЕСТРО – растаропша
ОЧАНКА – цецкшнік
ОЧЕРЕТНИК – чаротнік
ОЧИТОК – расходнік
ОЧНЫЙ ЦВЕТ – вочны цвет

П

ПАЗНИК – жаўтакруг
ПАСТУШЬЯ СУМКА – стрэлкі
ПАХУЧКА – вырачка
ПЕРВОЦВЕТ – ключыкі
ПЕРЕЛЕСКА – пралеска
ПЕРЕСТУПЕНЬ – пярэступ
ПЕРЛОВНИК – перлаўка
ПЕТРОВ КРЕСТ – таемнік
ПИКУЛЬНИК – зябер
ПИОН – півоня
ПЛАКУН – чальчак
ПЛАУН – дзераза
ПЛАУНОВЫЕ – дзеразовыя
ПЛЕВЕЛ – жыцік
ПОВИЛИКА – павітуха
ПОВИЛИКОВЫЕ – павітухавыя
ПОГРЕМОК – званец
ПОДБЕЛ – імшарніца
ПОДМАРЕННИК – маруна; павіліца
ПОДОРОЖНИК – трыпутнік
ПОДОРОЖНИКОВЫЕ – трыпутнікавыя
ПОДСОЛНЕЧНИК – сланечнік
ПОЛЕВИЦА – мятліца
ПОЛЕНИКА – маліна арктычная
ПОЛОЛЕПЕСТНИК – пустапялёснік
ПОЛУНИЦА, ЗЕМЛЯНИКА ЗЕЛЕНАЯ – суніцы зялёныя
ПОЛЫНЬ – палын
ПОМИДОР – памідор; тамат
ПОПОВНИК – нівянік

ПОРУЧЕЙНИК – паручáйнIк
ПОСКОННИК – рэ́пIк
ПОТАШНИК – саля́нка
ПРИБРЕЖНИК – прыбярэ́жнIк
ПРОСВИРНИК – мáльва
ПРОСТРЕЛ – со́н-трава
ПТИЦЕМЛЕЧНИК – птушкамле́чнIк
ПУЗЫРЧАТКА – плывуне́ц
ПУЗЫРЧАТКОВЫЕ – плывунцо́вы
ПУПАВКА – пупо́к
ПУСТЫРНИК – сардэ́чнIк
ПУШИЦА – падзе́й
П.ВЛАГАЛИЩНАЯ – п.по́хвены
ПЫЛЬЦЕГОЛОВНИК – пылкагало́ўнIк
ПЫРЕЙ – пы́рнIк

Р

РАКИТНИК – зяно́вец
РАКОВЫЕ ШЕЙКИ – драсён змяIны
РДЕСТ – урэ́чнIк; рдзест
РДЕСТОВЫЕ – урэ́чнIкавыя
РЕМНЕВИДНЫЙ – рэ́менепадобны
РЕМЕШОК – дзядкI
РОГОЗ – пухо́ўка; раго́з

С

САБЕЛЬНИК – шабе́льнIк
САЛАТ (м) – сала́та (ж)
СВЕКЛА – бура́к
СВЕРБИГА (ж) – сверб́Iгу́з (м)
СЕМЯЧНИК – семачо́к
СЕЛЕЗЕНОЧНИК – мIну́цкI
С.ОЧЕРЕДНОЛИСТНЫЙ – м.чаргавалÍстая
СЕРДЕЧНИК – суймÍна
С.МЕЛКОЦВЕТКОВЫЙ – б.дробнакве́ткавая
С.НЕДОТРОГА – б.незачэ́па
С.ШЕРШАВЫЙ – б.сурпо́тая
СИВЕЦ – каманIшнIк

СИРЕНЬ – бэз
СИТНИК ТОЩИЙ – сIтня́к худы́
СИТНИКОВИДНЫЕ – сIтавыя
СИТНИКОВЫЕ – сIтавыя
СКЕРДА – зу́бнIк
С.КРОВЕЛЬНАЯ – з.да́хавы
СЛОЖНОЦВЕТНЫЕ – складанакве́ткавыя
СМОЛЕВКА – ла́скаўка
СМОРОДИНА – парэ́чкI
СНЫТЬ – снÍтка
СОСНА – сасна́; хво́я
СОСНОВЫЕ – хваёвыя
СТАЛЬНИК – ста́льнIк; ваўчу́к
СТЕНАКСИС – танкалу́чнIк
СТРЕЛОЛИСТ – стрэлкалÍст
СУМОЧНИК – стрэ́лкI
СУРЕПИЦА – свIрэ́пIца

Т

ТАБАК – таба́ка; тыту́нь
Т.ДЕРЕВЕНСКИЙ – т.вяско́вая
Т.ДУШИСТЫЙ – т.паху́чая
ТЕЛОРЕЗ – раза́к
ТИМЬЯН – чабо́р
ТМИН – кмен
ТОПОЛЬ – тапо́ля
ТОРИЦА – свIнакро́п
ТОРИЧНИК – свIнакро́пнIк
ТРИОСТРЕННИК – трынасе́ннIк
ТРОСТНИК – трасні́к; трысцё
ТРЯСУНКА – дрыжнIк
ТУРЧА – вадапе́рыца
ТУТ-ТУТ – мо́рва
ТЫКВА – гарбу́з
ТЫСЯЧЕЛИСТНИК – крываўнIк

У

УЖОВНИК – вужо́ўнIк
УКРОП – кро́п

УРУТЬ – шышня́к

Ф

ФАСОЛЬ – фасо́ля
ФЛОКС – флёкс

Х

ХВОЙНЫЕ – хвае́выя
ХВОСТНИК – хваснік; пырыльца*
ХОХЛАТКА – чуба́тка
Х.ПОЛАЯ – чуба́тка пустая
ХОРИСКОРА НЕЖНАЯ – харыско́ра даліка́тная

Ц

ЦВЕТНАЯ КАПУСТА – каляро́вая капу́ста
ЦИКОРИЙ – цыко́рыя
ЦМИН – цме́н

Ч

ЧАБРЕЦ – чабо́р
ЧАСТУХА – ша́льнік
Ч.ПОДОРОЖНИКОВАЯ – ш.трыпутнікавы
ЧАСТУХОВЫЕ – ша́льнікавыя
ЧЕМЕРИЦА – чамяры́ца
ЧЕРЕДА – ваўчкі́
Ч.ЛУЧИСТАЯ – в.прамення
Ч.ПОНИКШАЯ – в.пані́клыя
ЧЕРЕМУХОВА – чаро́ма
ЧЕЧЕВИЦА – сачнýка
ЧЕРНИКА – чарні́цы
ЧЕРНОБЫЛЬНИК – чарно́быльнік.
ЧЕРНОГОЛОВКА – чарнагало́ў
ЧЕРНОКОРЕНЬ – кастало́м
ЧИСТЕЦ – чы́сцік
ЧИСТОТЕЛ – падты́ннік
ЧУБУШНИК – жасмі́н

Ш

ШАЛФЕЙ – шалфе́й; дужэ́ц
ШЕЛЮГА – рэкі́та

ШИПОВНИК – шыпшына
ШНИТ-ЛУК – шніт-цыбуля
ШПАЖНИК – гладыёлус

Щ

ЩАВЕЛЬ – шчаўе
ЩЕБРУШКА – душыца
ЩЕТИННИК – мяшэй
ЩЕТИНОХВОСТ – шчацінахвост
ЩИРИЦА – аксамітнік
ЩИТОВНИК – шчытоўнік
ЩУЧКА – вострыца

Я

ЯБЛОНЯ – яблыня
ЯЗВЕННИК – перадет
ЯРУТКА – торбачнік
Я.ПРОНЗЕННОЛИСТНАЯ – т.пранізаналісты
ЯСМЕНЧИК – дзерачка
ЯСТРЕБИНКА – ястрабок
Я.ДЛИННОПОБЕГОВАЯ – я.даўгапарасткавы
Я.ЗОНТИКОВИДНАЯ – я.парасонападобны
Я.ЛОЖНАЯ – я.ілжывы
ЯТРЫШНИК – ятрышнік, зязюлька

Падпісана ў друк 13.04.94. Заказ 25. Тыраж 100.
Надрукавана на ратапрынце Віцебскага педінстытута.
210036. г.Віцебск, Маскоўскі праспект, 33.